

Reggeli Ujság

16. évfolyam 171. szám

Szerkeszti
Andree Dezső

Noviszád, 1935 július 23. kedd

A miniszterelnök a nagy politikai alakulatok híve

Dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök-külgügyminiszter beszéde a költségvetési vita során — A szkupstina 190 szavazattal 2 ellenében megszavazta a költségvetést Jevtics és hívei kivonultak a szavazás elől

Dr. Sztojadinovics Milán

A szkupstina befejezte a költségvetés vitáját és 190 szavazattal kettő ellenében megszavazta a költségvetési tizenkettedekről szóló javaslatot. A vita során számos felszólalás hangzott el, amelyekre összefoglaló választ adott a vasárnapi ülésen dr. Sztojadinovics Milán miniszterelnök-külgügyminiszter. Beszéde elején a költségvetés pénzügyi természetű kérdéseit ismertette és hangsúlyozta, hogy az előzőleg igénybevett négy hónapra szóló és a most megszavazandó nyolc hónapra szóló költségvetési tizenkettedek, tehát

az 1935-1936 évi költségvetés összesen tíz milliárd és 265 millió dinárt tesz ki, míg a múlt költségvetés tíz milliárd és 171 millió din. volt, az emelkedés így összesen 94 millió dinár. Ebből a 94 millió dinárból 3 milliót a már megkezdett népiszkola befejezésére, 23 milliót kétezer néptanító fizetésére, 50 milliót a vízben szűkölködő területek vízellátására fordítanak. Ezenkívül a más téren eszközölt megtakarítások lehetővé teszik, hogy ötven millió dinárt a harsereg cájaira használjanak fel.

A kormány és a pénzügyminiszter tudatában vannak, hogy milyen súlyos az adófizetők helyzete és

ezért szállítja le a földadót és szünteti meg a kereseti adó hírkedt 7. szakaszát,

amely ellen annyi jogos panasz hangzott el. A miniszterelnök ezután rá tért a politikai kérdésekre és hangsúlyozta, hogy a választói törvény, sajtótörvény és gyüleke-

zési törvény megszavazása feltétlenül szükséges, mert csak így lehet az igazi népakaratot kifejezésre juttatni. A miniszterelnök beszédében különösen az a rész kellett feltüntetni, amelyben bejelentette, hogy

a készülő választói törvénynek nagy politikai polgári alakulatok létrejöttét kell biztosítani.

A miniszterelnök amerikai példára hivatkozik, ahol két nagy párt felváltva gyakorolja a hatalmat és ez tette lehetővé, hogy a különböző nemzetekből és vallásokból álló amerikai Egyesült Államok oly hatalommá fejlődhetett. Ha ott is kis pártok alakultak volna, mint a háború előtti Ausztriában, ahol minden nemzetiségnek, minden vidéknek meg volt a maga politikai pártja, akkor Amerika sem lehetett volna azzá, ami lett.

A miniszterelnök beszédét a többség nagy tetszéssel fogadta és utána rendelte el a szavazást Csirics Szteván elnök. A szavazás elől dr. Jankovics Dragutin vezetésével a volt földművesképviselek, Jevtics Bogoljub volt miniszterelnök, dr. Kojics Dragutin volt igazságügyi miniszter, Popovics Velja volt belügyminiszter, dr. Baricsevics Janko, Banics Milán és mások kivonultak a tereméből.

Az egyesült ellenzék népgyűlései

Davidovics Ljuba Krusevácon a horvát kérdés rendezéséről és a széleskörű önkormányzatokról beszél

A szkupstinán kívüli ellenzék vasárnap több helyen tartott népgyűléseket és konferenciákat. Krusevácon Davidovics Ljuba tartott nagy érdeklődéssel várt konferenciát. A demokrata párt ősz vezére Vrnjacska Banyáról autón ment Kruseváca és utközben a lakosság mindenhol nagy melegséggel üdvözölte. A kruseváci konferencián négyezren jelentek meg, igen sokan a környező városokból és felvekből. Davidovics Ljuba beszéde elején az igazi demokráciáról beszélt, majd rátért a horvát kérdés ismertetésére. Hangoztatta, hogy

Macsek Jugoszláviának és a Karagyorgyevics dinasztjának a híve

és ennek az alapján vettek együttesen részt a május 5-i választásokon.

A demokrata párt 1924-ben már egyszer megegyezett Rádics Sztipánnal a horvát nép elhunyt vezérével, amikor Rádics elismerte a vidovdáni alkotmányt és az annak alapján hozott törvényeket.

Rádics Sztipán azonban meghalt az ország nagy kárára.

Az ország átszervezésével kapcsolatban

a legszélesebbkörű önkormányzat megvalósításának szükségességét hangoztatta. A radikálisok voltak azok, akik a multban mindig követelték ezt és az 1888 évi szerbiai alkotmány olyan önkormányzatot biztosított, ami lehetővé tette, hogy ezen keresztül a nép maga intézze sorsát és ezzel alkalmassá vált a nagy szabadságra is.

Davidovics ennek a legszélesebbkörű önkormányzatnak az egész vonalon való megvalósítását sürgeti, mert ezt követeli az állam érdeke.

A Sztojadinovics-kormányról nem akart részletesen nyilatkozni, csak rámutatott arra, hogy

sokat ígért és most meg kell várni, hogy mit valósít meg ígéreteiből. A szenátus tekintetében az a véleménye, hogy arra nincsen szükség.

A szkupstinába az új választói törvény alapján megválasztott igazi népképviseleknek kell jönniök és ez esetben végezhet csak eredményes munkát a parlament.

Ők semleges választási kormány megalakítását javasolták és remélik,

**A REGGELI UJSÁGNAK
NOVISZÁD**

*Fixessenek ki
a szelvény ellenében*

1 parit

*Vörös Kereszt Egyesület
nek a szegények felszegélyezésére*

olvasható névkártya

pontras cím

TUDNIVALÓK: Kérjük, gyűjteni, beküldetni! Csak száz összegyűjtött szelvény jogosít a nagy ajándéksorsoláson való részvételre.

hogy ez meg is valósul és akkor válasszon a nép becsületes képviselőket,

akik megteremtik az ország felvirágozásához szükséges előfeltételeket.

Nem szabad kételkedni a horvátok hazafiasságában

A parlamenten kívüli ellenzék Sabácon is konferenciát tartott, ahol Gról Milán volt közoktatásügyi miniszter tartott nagy beszédet és ennek során hangoztatta, hogy a horvátok hazafiasságában nem szabad kételkedni,

a horvátok sohasem követelték a saját önálló országukat, mert nagyon jól tudják, hogy határaikon a germán és latin kolosszus áll, amelyek súlyosan fenyegetnék az önálló Horvátországot.

Epen ezért elsősorban a horvátoknak van szükségük erre az országra és azt mondani, hogy el akarnak válni tőle, több mint butaság. Beszéde további során a jugoszláv gondolattal foglalkozott és hangoztatta, hogy a jugoszláv kérdést nem lehet erőszakkal felülről, vagy ukázokkal megoldani, hanem csak a nép szabad akaratából.

Az egyesült ellenzék Boszanszka Dubicán jól sikerült népgyűlést tartott, amelyen a volt földművespárti ellenzéki tagjai szölkáltak fel.

Hogya Szevliszláv a választási visszaélések elkövetőinek felelősségre vonását követeli

A jugoszláv néppárt Szkoplyében konferenciát tartott és ez alkalommal a párt elnöke Hogya Szevliszláv tartott nagy beszédet és hangoztatta, hogy a Sumadija népe csak azért szavazott Macekakra, hogy tiltakozzék Jevtics erőszakos uralma ellen. Követelte, hogy mindazok,

akik a választások során visszaéléseket követtek el kerüljenek a vádlottak padjára és ott feleljenek tetűkért.

Véleménye szerint dr. Macek nem államellenes elem, amint hogy az országban nincsenek is államellenesek. Macek csak más állami berendezkedést kíván és engedni kell, terjessze elő programját és akkor mindenki meglátja, hogy

az ország föderatív berendezését

nem akarja több mint háromszáz-ezer választó.

Felszólítja a népet, hogy

ne engedje meg a Jevtics-Popovics Velja uralom visszatérését.

amely szörnyű jövőt készített a népek: a koncentrációs táborokat, amelyekben a háboru alatt helyezték el az ellenséges állampolgárokat.

Az egyesült ellenzék konferenciája Petrovaradinban

Az egyesült ellenzék vasárnap délután Petrovaradinban a „Frankopan“ vendéglőben széleskörű konferenciát tartott, amelyen több száz petrovaradini polgár jelent meg. A gyűlést Jelacics Ivan nyitotta meg, aki megemlékezett a május 5-i választásokon tapasztalt erőszakosságokról és azt mondta, hogy azokat a petrovaradini városi alkalmazottakat, akik az ellenzékre szavaztak, elbocsátották állásukból és még máig sem helyezték vissza őket.

Drljevics Szekula az egyesült ellenzék egy vezető tagja, aki a régi szkupstinában egy orngorai járást képviselt, volt a következő szónok. Beszédében kiemelte, hogy Macek Vlatko születés és névnapjának

megünneplése fontos történelmi momentum. Az állam belső berendezkedéséről szólva hangoztatta, hogy az országot a multbaninál nagyobb szabadsággal kell vezetni. Drljevics Szekula hangoztatta, hogy az egyesült ellenzék a várakozás álláspontjára helyezkedett. Dr. Macek azon az uton halad, amelyen mennie kell és amelyről sohasem tér le. Dr. Drljevics Szekula azzal fejezte be beszédét, hogy az egyesült ellenzék is hiva az állami egységnek, de a teljes egyenlőség alapján. Dr. Mocs Alekszandar a noviszádi járás ellenzéki képviselőjelöltje az általános politikai helyzetet ismertette, majd a konferencia üdvözlő táviratot intézett Macek Vlatkhoz, akit a haza atyjának címeztek a sürgönyben.

Gyűlések a sztáribecseji járásban

Dr. Nagy Iván, a sztáribecseji járás volt képviselőjelöltje e héten a sztáribecseji járásban több gyűlést tart. Az első gyűlés szerdán este lesz az egyik szrbobran vendéglőben. A második gyűlést Petrovo-szelon rendezik esütörtökön este, a Katolikus Legényegylet helyiségében. A harmadik ellenzéki gyűlést pénteken este tartják meg a gradistei Benz féle vendéglőben.

A vojvodinai kérdés

Az egyesült ellenzék népgyűlése Novibecsejen

Novibecsejéről jelentik: Az egyesült ellenzék vasárnap Novibecsejen népgyűlést tartott amelyen az egész novibecseji járásból mintegy hatzren vettek részt. A gyűlést Kovacev Milan, a novibecseji járás Macek párti képviselője nyitotta meg, aki üdvözölte a megjelenteket, majd rövid beszédet mondott. Beszédében hangoztatta, hogy a gyűlés nem helyi jellegű mozgalmat képvisel, hanem általános vojvodinai jellegűt, mert ez az akció arra irányul, hogy megoldják a vojvodinai kérdést. Ahogy létezik horvát kérdés, éppen ugy van vojvodinai kérdés is, amelynek megoldására össze kell fogni a Vojvodina minden lakosának.

Kovacev Milan helyesléssel fogadott beszéde után dr. Nagy Ivan a sztáribecseji járás volt ellenzéki képviselőjelöltje szölkált fel. Beszédét azzal kezdte, hogy a magyar kisebbségnek kötelessége élni rész venni minden olyan kérdés megoldásában, amely közvetlenül, vagy közvetve kihatással van jövőendő sorsára. Azok, akik azt hirdetik, hogy a magyar kisebbség nem szólhat bele az ország újjászervezésébe, nem állanak a jogegyenlőség alapján és megtagadják az életben levő törvényeket, valamint a jelenlegi alkotmányt. Azokat pedig — folytatta a szónok —, akik azt hirdetik, hogy nekünk semmi közünk ahhoz, vajjon centralizáltus vagy önkormányzati alapon rendezik-e be az országot, továbbá, hogy a nép maga intézi-e sorsát vagy olyanok, akik kivüle állanak, azokat önesonkítóknak nevezzük, mert a kisebbség jogait csonkítják meg. Elérkezett az ideje annak, hogy összes sérelmeinket nyíltan felpana szoljuk és orvoslást kérjünk. Jogainkat nem egyes pártok vagy személyek ajándéka képpen akarjuk elfogadni, hanem törvénybe iktatott és mindenki által tisztelt sarkalatos igazságokként kívánjuk élvezni. Nincs az a magyar ember, aki elfogadhatná az ugynevezett névvegyelemzést, hogy ne a szülő háztározza meg, milyen nyelvű iskolába adja a gyermekét, hanem a hatóságok önkénye.

Az agrárreform hivatva lett volna arra, hogy a földnélküli szegény földművesembereket csekély földhöz juttassa, de ebből a szociális intézkedésből a magyarságot kirekesztették, holott pedig a magyar kisebbségnél a legnagyobb a földnélkülieik serege. Az ország területi berendezése tekintetében feltétlenül hiva vagyunk az oly egységek alakításának, amelyek nagyobb biztosítékot nyújtanak arra, hogy bennünket egyettra juttassanak a közelekre és gaz-

daságilag nem használnak ki.

Tekintettel arra, hogy az önkormányzatban kifejezésre jut a nép akarata is, ez az egyedüli módja annak, hogy a nép megvédje magát a szolgabírák, jegyzők és esendörök tulkapásaitól. Ennek a mozgalomnak a sikere abban rejlik, hogy a mozgalom nem a vezetők közül indult ki, hanem a népből, továbbá abban is, hogy a szerb kisebbség elismerték a magyarság jogait. Ez az összefogás tette lehetővé csak azt, hogy a novibecseji járás népe megbuktasson a választásokon egy aktív minisztert.

Ezután dr. Boskovics Dusan panesevo járási és kovacsikai képviselő szölkált fel. Hatalmas beszédében kifejtette, hogy a horvát kérdés megoldása mellett szükség van a vojvodinai kérdés eldöntésére is. A vojvodinai kérdés megoldása az ország elsőrendű érdeke, mert az ország egységének és határainak biztonságára nem szoronyokon nyugszik, hanem polgárainak megelégedettségén. A Vojvodina több földadót fizet, mint a többi országész együttvéve. Bánátban egy hold föld után kétszáz dinár az adó, míg Szerbiában alig 18-20 dinár. Ugyanilyen aránytalanság uralkodik a szállítási díjzabások terén is. A két kéz ujjain el lehet számlálni, hogy hány vojvodinai ember van magasabb közigazgatási állásban. Vojvodinai származásu bán csak egy volt, az is megbukott még kinevezése napján. Vojvodinai miniszter csak három volt: Miletics, Szatankovics és Popovics.

A vojvodinai kérdés csak a lakosság összefogásával oldható meg — folytatta beszédét dr. Boskovics. — A Vojvodinába számíttjuk Bácskát, Bánátot, Baranyát és a három szerémségi járást. Azt akarjuk, hogy a vojvodinai nép által választott képviselők szabják meg törvényeinket, állapítsák meg adónkat és ők válasszák meg magasabb-rangu tisztviselőinket is. A szolgabírákat a járási választmány, a községi bírákat pedig a község népe válassza meg: csak ilyen legszélesebb alapu demokráciával oldható meg a Vojvodina bonyolult nemzetiségi kérdése. Dr. Boskovics után még többen szölkáltak fel, majd a gyűlés végetért.

OMIS - SPLIT MELLETT

Hotel „Bellevue“

egyetlen szölkoda közve enul a ten er mellett, na y terrasza! — Szobák folyóvízzel!

Penzió 60-60 din., a dépananszban 50 din.

Felejthetetlen élmények sorozata az Illés nap temerini ünnepségein

Kitünő időben, óriási tömeg részvételével ülte meg Temerin lakossága idei fogadott ünnepét — A kegyeletes megemlékezés, csapongó jókedv, tökéletes rendezés jegyében zajlottak le a kétnapos ünnepségek

Mindössze néhány hete, hogy a Csárdáskirálynő szabadtéri előadása Temerin felé irányította a Dunabánság magyar kulturális közösségének figyelmét, s most újból olyat produkált Temerin, ami méltán tarthat igényt, a csodálattal párosult legnagyobb elismerésre. A Csárdáskirálynő kivételes sikerének titkát talán lehetne a szerencsés körülmények kivételes összetételének minősíteni. Az Illés napi ünnepségek eseményei azonban mindenkit meggyőzhetnek arról, hogy a véletlennek semmi szerepe sincs abban, ha az aránylag kis Temerin kulturális téren olyan nagy teljesítményeket nyújt, amelyeket joggal megirigyelhetnek százezres lakóú városok is.

Temerinben évtizedek óta tervszerű, komoly kulturális munka folyik, s az utóbbi hónapok szinte páratlan sikereinek sorozata, ennek a komoly munkálkodásnak jó megemlékező jutalma. Nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk, hogy Temerin a rátermett vezetők és tehetséges közkeletűek olyan tömeggel rendelkezik, amely messze túlnyomórészt az aránylag kis magyar községek keretein.

Megvalljuk őszintén, erőn felülinek tartottuk a nagy feladatokat, amelyek a szombat-vasárnapi ünnepségek megrendezésével a temerini Katolikus Körre hárultak. Ezres tömegek felett kellett rendelkezni, kétnapos műsort kidolgozni úgy, hogy a sokezeres tömeg mindenegyedül tudja, mi a tennivalója s valóban azt is tegye, amit a rendezőség számára előírt. A temerini Katolikus Kör rendezőgárdája megbirkózott az erőn felülinek látszó feladattal, s a kétnapos ünnepségek során olyan páratlan gyönyörűségekkel szolgált, amelyek felejthetetlenül szép élményei lesznek mindenkinek, aki az idei Illés nap temerini ünnepségeit végigélvezte.

De nemcsak a Katolikus Kör rendezőgárdájának volt nagy vizsgálója az Illés napi ünnepség. Temerin öregje-fiatalja, aprajagya, szegénye-gazdaga aktív szerepet játszott ebben a csodálatosan szép, nagy színdarabban. Színpadi nyelven „Temerini Revü“-nek lehetne nevezni az Illés napi ünnepségeket, mert valóban elibénk tárta Temerin népének szívét-lelkét, örömet, bánatát.

S a sokezer főnyi közönség hálás szeretettel, testvéri megérzéssel fogadta Temerin népének gyönyörűségeit megnyilatkozását. Megtapsolta a „Temerini Revü“ színpompás külsőségeit, szívébe zárta a temerini nép szívének bensőséges szeretetsugárzását. A sokszáz vidéki vendég lelke összekölte a temerini lélekkel, szívedobbanása szívedobbanásával szeretetében a közös kulturának, amely könnyes-kacagó pajzán-sággal áramlott felé álomszerű pazon az Illés nap temerini ünnepségein...

★

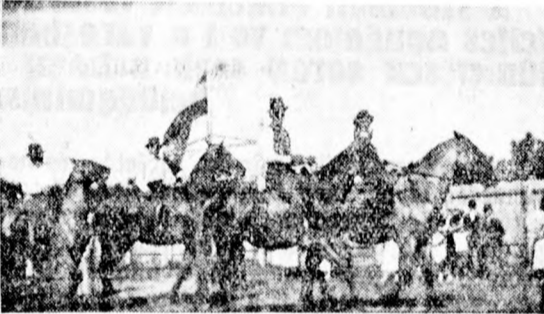
Pénteken rövid volt az éjszaka Temerinben. A község szorgalmas, koránkelő népe szombat hajnalban a szokásosnál is korábban talpon volt. Alig pitymallott, máris benépesültek az uccák, ünneplőbe öltözött rendezők lázasan tevékenykedtek. Ötöt ütött az óra, mikor medördültek a mozsarak jelezvén, hogy megvirradt a nagy nap: Temerin község fogadott ünnepének napja. Hat órákor zeneszó harsant az uccákon, a tüzőltők fuvószenekara zenés ébresztőt rendezett Mészáros karnagy vezetésével. A zeneszó lelkesítő hangjaira, mindenütt megnyitották a kapuk, a lakosság ezrei gyülekeztek

a templom előtt, a nagyszabású felvonulásra.

Hét órákor indult el a menet a templom elől. Az élen az Önkéntes tüzoltó testület haladt, ezután a lovasbandérium következett, majd az egyesületek zászlóik alatt, s az óriási tömeg. A menetoszlopot nyolcas sorok alkották, a felvonuló tömeg mégis másfél kilométer hosszúságú volt. A menet a kálvária melletti gyönyörű fekvésű kis ligetbe vonult, színpompás látványt nyújtott, a népviseletbe, ünneplőbe öltözött sokezerfőnyi tömeg, a lombos erdőcskében.

Gyönyörű tábortábori oltárt építettek az ünnepi alkalomra. Skrabán Endre művészi elgondolása szerint. A gyönyörű oltárhoz színpompás keret gyanánt elhelyezkedett a sokezerfőnyi tömeg, s megkezdődött a tábortábori mise magasztos aktusa. Kopping Gáspár plébános celebrálta a tábortábori misét. Németh Béla káplán és Pálkás Sándor temerini születésű teológus segédletével. A község népe mélyszégyenű áhitattal áldozott a fogadott ünnep kegyeletének. Kopping Gáspár plébános gyönyörű felépítésű beszédben méltatta a nap jelentőségét.

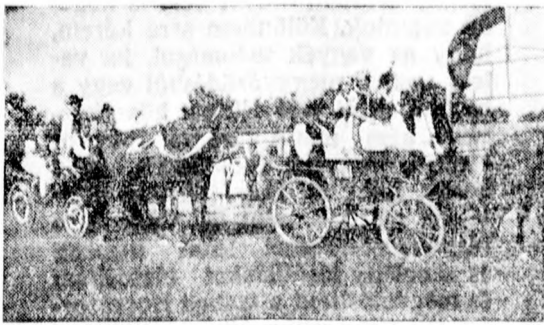
A szentbeszéd nyomán támadt megilletődés áhitatában sorakozott újból menetbe a tömeg, s a templom elé vonult áldásra.

A lovas bandérium a menet élén

Az ünnepség délelőtti kegyeletes aktusa ezzel befejeződött. Ebéd után fél kettőkor a Gazdakör előtt gyűlt össze a község népe, hogy kivonuljon a TSK pályán rendezett ünnepélyre. A felvonulás volt a kétnapos ünnepség leggyönyörűbb látványosságainak egyike. Feledhetetlen színpompás látványt nyújtott a népviseletben öltözött legények, lányok, a pompás lovaktól vontatott kocsik, a lovasbandérium, az arató gépek, cséplőgépek, festői csoportja.

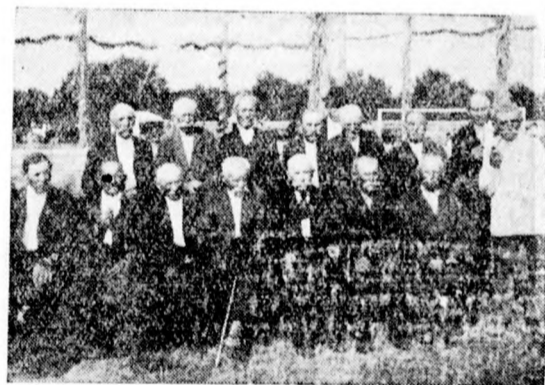
Ilyen gyönyörű felvonulás még nem volt Temerinben, de másutt is aligha. Mintegy hétezer ember vett részt a menetben, az uccák kétoldalán összegyűlt tömeg ámulatból-ámulatba esett a pompás látványosság szemlélésekor. Szorgalmasan berregett a filmfelvevő készülék, kattogtak a fényképezőgépek száza, nem túlzás: világvárosi látvány volt a menet pompás színcsoportja, a rendezés gépszerűen pontos munkája, a modern vívmányok felsorakozása.

Aratójányok, legények a menetben

A TSK sporttelepén girlandókkal övezett óriási szabadszínpad körül helyezkedett el a hatalmas tömeg. A színpad előtt az első sorban ültek a temerini „nyolcvan évesek“, régi boldog idők élő szemtanúi. A Katolikus Olvasókör minden dicséretet megérdemlő missziót teljesített azzal, hogy összehívta Temerin nyolcvan esztendősnél idősebb férfiit, s az Illés napi ünnepségeket felhasználta arra, hogy kinyilvánítsa előttük az ifjú generáció háláját és megbecsülését. A Katolikus Kör kimutatása szerint Temerinben a következő nyolcvanesztendős és ennél idősebb férfiak élnek: Mező Ferenc 85 éves, Bálint István, Mayer József 93, Klíncz Vince, 84, Tóth József 80, Szilák Pál 80, Giricz Pál 83, Kühner János 84, Barna István 83, Bartók József 80, Varga Somogyi Antal 82, Varga Pál, 83, Varga András 86, Balász Mihály 80, Moszthof József 80, Kővágó Pál 85, Góbor András 83, Kiss István 82, Vécsi István 80, Csomor János 82, Tóth Pál 80, Kicsis György 80, Komárcsevics János 83, Morvai István 82, Adám István 81, Kiss István 83, Kroka József 81, Tamás József 81, Adám Mátyás 82, Varga Bálint 88, Ladik Pál 81 esztendősnél.

Az összejárásnál minden öreg sajátkezűleg jegyezte éveinek számát a gyűjtőívre. Három olyan aláíró is akadt, aki 79 esztendősnél vallotta magát. A nyolcvanesztendősök erre fölényesen kihúzták a három nevet azzal, hogy az aláírók még „fiatalok“, ők majd csak jövőre szerepelhetnek a névsorban.

A temerini „nyolcvanévesek“

A TSK pályán rendezett népünnepély első programja, a nyolcvanesztendősök üdvözlése volt. Dr. Fehér Mihály, ügyvéd, mélyenjáró, gyönyörű beszéddel köszöntötte őket. Ismertette a technikai vívmányok fejlődését, a nyolcvanesztendősök ifjúkorától a mai napig. A tehnikai óriásit fejlődött a legutóbbi nyolcvan esztendőben, az emberiség lelkiülete azonban rosszabbodott, mert kihalt belőle a régi szeretet és becsületérzés. Temerin lakossága nevében üdvözlö az öregeket, akik a régi boldog idők nemesebb-lelkű korszakát képviselik a mai fiatalság előtt.

Fehér dr. beszédét gyakran szakították meg a helyeslő közbeszólások. A közbeszólók az öregek voltak. Bolongatva helyeselték, nagyokat sóhajtoztak, mikor a szónok arról beszélt, hogy a régi világban miként őrizgették az olajmécsest a kemence padkáján, s miként mentek a menyasszonyok évtizedeken át a „bótosól“ béreit ugyanazon bokrétaival a fejükön az oltár elé.

A nagy tetszései fogadott beszéd után, a hatalmas néptömeg lelkesen ünnepelte az öregeket, akik látnatós megilletődéssel csodálkoztak rajta, hogy a sok taps, a nagy

ünneplés mind nekik szól.

Most felharsant a tűzoltó zenekar patkógó muzsikája, s dübörgő tapstól kísérv felvonultak a színpadra a sarkantus-csizmás, árvalányhajás legények, pártás, pruszkos lányok, a táncra. Bálint Antal—Povászán Katica, Csomor Imre—Vargha Boriska, Kothai András—Zsadányi Bözsi, Kiss Károly—Kovács Kató, Szilák János—Bálint Aranka, Kasza András—Hutzi Erzsike, Szilák Ferenc—Kosiczki Mancsi, Metzinger István—Kövágó Margit, Fischer József—Matuska Katica, Velez Sándor—Bujdosó Mancsi, Mohácsi József—Kovács Pirike, Csévári Antal—Schlachter Mariska, Varga Imre—Ürmös Mancsi, Kubej József—Ökrész Margit, Füstös Imre—Giricz Boriska, Varga Bandi—Kalmár Terüs, Blazer Fülöp—Schneider Nusi, Kalapáthi Pál—Hajdu Bözsi és még több legény és lány voltak a táncos párok.

Jelenet a palotásból

És megkezdődött a tánc. A legapróbb részletekig egyöntetűen, ritmikusan, bájosan kecses mozdulatokkal lejtették a párok az érdemtelennül rég elfelejtett magyar táncokat. A közönség nem tudott betelni a pompás látványtól, fürgeteges taps robbant ki az egyes táncszámok után. Ugy érezte valahogy az ember, hogy a szíve a torkában dobog...

Körmagyar

El sem ült még a taps, mikor „műsoron kívül” végtelenül bájos epizód játszódott le. A nyolcvan évesek közül jelentek meg néhányan a színpadon, asszonyok, férfiak és olyan ropogós csárdást roptak, hogy a husz évesek is méltán megirigyelhetnék tőlük. Kaptak is értük olyan tapsot, hogy nem győztek eleget hajlongani.

Az Iparosdalárda kitünően sikerült enekszámát követték ezután, Vida Mihály vezényletével, majd Zsiga Ernő ki-

bővített zenekara játszott igen jól, továbbá Farkas Vince, tárogatóművész, akinek kuruc dalait hatalmas tapsviharral köszönte meg a közönség.

A színpadon lejátszódó műsorszámokkal egyidőben a temerini tűzoltók mutattak be szerelési gyakorlatokat nagy fegyelmességgel és káprázatos gyorsasággal. Göbel Lajos vezetésével. Közben befutottak a kerékpárosok is, akik a Temerin—Sztáribecsej közötti utvonalon országúti versenyt futottak Temerin bajnok-ságáért. A versenyt igen jó idővel Hemrich Misi nyerte, második Tóth András lett. A befutókat magyarruhás lányok vezették a színpad elé, a közönség pedig lelkesen ünnepelte, a becsülettel küzdő, fáradt versenyzőket.

A pálya többi részében különböző népmulatságok szórakoztatták a hatalmas közönséget. Nagy sikere volt a lepényevésnek és más tréfás számoknak.

Rövid vacsora — szünet után az esti órákban újból zsufolásig megtelt a sporttelep. A tűzoltózenekar pattogó muzsikájára táncra perdült a fiatalság, sőt az öregek is és a hajnali órákig vidáman bucsuztak az idei Illés naptól, amelynek sikerére méltán büszke lehet Temerin minden polgára és a sok gyönyörűségért örökre hálás a sok-sok vidéki vendég, akik között ott volt dr. Deák Leó Szomborból, Vámos János Szentáról, dr. Brezovszky Nándor, dr. Kovács

Bódog, Achs Izidor Noviszádról és még sokan mások a Dunabánság közeli, sőt legtávolabbi vidékéről is.

Vasárnap délelőtt Kopping Gáspár, plébános ünnepi nagymiséjét celebrált, amely után Pálinkás Sándor tartott mély gondolatokban gazdag világnézeti előadást. A mozi nagytermében vacsora után előadó estet rendeztek, amelyen az üdvözlő beszédet dr. Fehér Mihály tartotta. Nívós felolvasást tartott Csuka János hirlagiró, énekes táncos jeleneteket adtak elő Schneider Nusika, Somosi István, Benedek Márta, fellépett még Illés Sándor, Papp István és az Iparosdalárda.

★

Ugy illenék, hogy az Illés napi beszámolót az emberfeletti munkát végzett rendezők neveinek felsorolásával fejezzük be. Nem tesszük meg azért, mert tudjuk, a rendezők nem a reklámszerű dicséretért tették azt amit tettek. Temerin kulturájának ország-világ előtt való reprezentálásáról volt itt szó, ez a munka pedig nem a szombat-vasárnapi Illés napon kezdődött, hanem jó másfél évtizeddel ezelőtt.

Az ő munkájuk méltatására a kisebbségi magyar kulturtörténelem lapjai hivatottak. A mi feladatunk most csak a köszönet és a hála a sok szépért, jóért, nemesért, az idei Illés nap egész életre szóló felejthetetlen örömeiért...

Andrée Dezső

Dr. Macsek Vlatko születésnapján tüntetések is voltak Zágrebben

A szombati ünneplést vasárnap tüntetés követte — Tegnap már teljes nyugalom volt a városban — A rendőrség jelentése szerint a tüntetések során csak néhány sebesülés történt — Korosec Antun belügyminiszter Zágrebben

Dr. Macsek Vladimir 56. születés- és nevenapját olyan nagy ünnepek között tartották meg Zágrebben, amire még nem volt példa. A horvát paraszt párt elnöke előtt Szombaton egész napon át elvonultak Horvátország, Dalmácia és a horvátok lakta többi területről jövő, küldöttségek, este pedig nagyszabású faklyásmenet résztvevői horvát közel két óra hosszat vonult el Macsek lakása előtt. A faklyásmenet résztvevői horvát nemzeti dalokat énekeltek és lelkesen tüntettek Macsek mellett. Este kilenc órakor megállott a menet és dr. Macsek Vlatko a következő beszédet intézte a néphez:

„Nagyon köszönöm a bizalom megnyilvánulását, amelyet születés- és névnapom alkalmával kifejezésre juttattak. Különösen azt köszönöm, hogy ez alkalommal a horvát nemzeti egyéniség szimbólumát, szent horvát lobogóinkat felemelték. Együttal azonban nagyon kérem mindnyájukat, hogy amint leszáll az éjjel hagyjanak abba minden további tüntetést, mert a horvátok nem dolgoznak a sötétben. Sajnos még mindig vannak Zágrebben olyan elemek, amelyek a horvát nemzeti öntudat e szép megnyilvánulását megszeretnék zavarni, mégha ártatlan horvát vért is kellene ontaniok. Különösen arra kérem, hogy ne vegyék tudomásul, ha valaki esetleg meggyőződésből vagy a hatóságoktól való félelem következtében nem merte a horvát lobogót kitűzni. Hagyják őket békén, hadd lássák, hogy mi horvátok más mértékkel mérünk, mint ők. Csak ilyen fegyelmességgel lehet nemzeti és szociális ideáljainkat biztosítani és megvalósítani a szabad Horvátországot.”

Macsek e beszédét ki is nyomatták és

szétosztották a felvonulók között, mert annyian voltak, hogy nem hallhatták mind Macsek szavait. Este tizenegy órakor a felvonulók szétoszlottak, kisebb összetűzésekre azonban mégis sor került, amelyek során néhányan meg is sebesültek.

Záreg vasárnap is lobogódiszben volt és még mindig Macsek ünneplésének hatása alatt állott, de ennek ellenére is sor került összetűzésekre. Ezekről az incidensekről a Politika tegnapi számában a következő tudósítás jelent meg vasárnapi keltezéssel:

„A tegnapi és mai nap folyamán munkások és városi ifjak csoportjai még mindig járnak a városban és követelik, hogy mindenhol tüzzék ki a horvát zászlót, bár Macsek beszédében felszólította őket, hogy senkit se kényszerítsenek a horvát lobogó kitűzésére. Emiatt egyes helyeken összetűzésre is sor került és több épületet összeromboltak. Attól való félelmükben, hogy a tömeg meg támadja házaikat több szerb épületre is kitűzték a horvát zászlót így a Szrpszka Banka palotáján is hatalmas horvát lobogó leng. Ma (vasárnap) délelőtt tíz órakor nagy zavargás volt a Preradovics téren levő szerb templom előtt. Ennek folyamán a tömeg összerombolta a „Metropol” kávéházat és a Bogovics ucca 7. számú házban levő szerb elemi iskolát. A Metropolban történt rombolás után a kávéház bérlője kitűzte a horvát lobogót. A horvát lobogót Szombaton este dr. Tomasics szenátusi elnök Kraljica Mária uti házára is kitűzték, amely épület előtt tudvalevőleg Kolubija Dusán detektív revolverével súlyosan megsebesített egy horvát zászlóeszkát árusító egyént.

A pravoszláv templom előtti összeütközés az istentisztelet után történt, két ellentétes állásfoglalású politikai csoport között, amelyek közül az egyik katolikusokból, a másik pravoszlávokból állott. A veszekedés következtében csakhamar nagy néptömeg verődött össze és minden pillanatban attól kellett tartani, hogy nyílt összeütközésre ke-

rül a sor. A katolikusok a pravoszláv templom előtt vonultak el és közben a következőket kiáltották: Éljen Macsek! Éljen Horvátország! Le a cigányokkal! Le a tolvajokkal! A szerbek ezt provokációnak tekintették és kis hiba volt, hogy verekedésre nem került a sor. A Preobrazsenszka utcában levő rendőrség csak nagy nehezen tudta szétválasztani a szembenállókat. A veszekedés szerb résztvevői ezalatt a „Metropol“ kávéházban kerestek menedéket.

A rendőrség erősítést kapott, de ez sem volt elég a rend fenntartására és a tömeg kövekkel támadt a Metropol kávéház ellen, hogy elfogja azokat a szerbeket, akik a kávéházban voltak és akikről azt állították, hogy csetnikiek. A tömeg ugyanakkor megtámadta a Bogovics uccai szerb elemi iskolát és betörte az összes ablakokat. A zavargás különösen akkor öltött nagy méretet, amikor egy csoport zeneszóval vonult arra, hogy Macsek lakása elé menjen és üdvözölje. A menet békében vonult fel, amit egyesek arra használtak fel, hogy a menethez csatlakozva közel támadják meg a „Metropol“ kávéházat és így került sor a súlyos összeütközésre.

Ezek a kilengések mindaddig tartottak amíg a tömegnek nem sikerült a „Metropol“ kávéházat összerombolni. Végül a „Metropol“-ra is kitértek a horvát lobogót, mire a tömeg széteszt. A tülekedés három óra hosszat tartott és csak déli egy órakor oszlott szét a tömeg.

Az egész Preradovics teret és a pravoszláv templomhoz vezető utat erős rendőr csapatok szállották meg, hogy megvédjék a rombolástól a pravoszláv templomot és hitközséget. Meg kell jegyezni azonban, hogy a tömeg mindaddig nem is tett kísérletet arra, hogy a pravoszláv templomot összerombolja, bár a nép között egyesek azt a hírt terjesztik, hogy a zavargás keltői, akikről azt állítják, hogy csetnikiek, a szerb templomban rejtőztek el.

Az egész város területén számos csoportot lehet látni, amelyek inkább tüntetésre hajlamosak, mint arra, hogy békésen vegyenek részt a Macsek tiszteletére rendezett ünnepségekben. A legkisebb incidens is alkalmas arra, hogy tülekedést idézzon elő. Vasárnap délelőtt különösen az Ilica alsó részének lakossága volt felvillanyozva. Az éjszaka folyamán a I36. számú ház előtt itt ugyanis összeütközés történt és a nép állítása szerint egy ember meghalt, mert egy rendőr puskatussal megütötte. A rendőrség ezzel szemben azt állítja, hogy senki sem halt meg, hanem csak néhányan sérültek meg tompa tárgytól eredő ütés következtében. Az Ilicán, ahol ez történt, egész éjjel gyertyák égtek, reggelre pedig egy koszorút is tettek oda, bár senki sem tudja biztosan, hogy meghalt-e valaki és ki volt az illető. A rendőrség elítélte ezeket a dolgokat, a nép azonban továbbra is gyülekezik, gyertyákat gyújt és horvát zászlócskákat helyez el az ucca e részén. A rendőrség ezért itt erős készültséget tart fenn, hogy megakadályozzon mindenféle kilengést. A tömeg hangulata ma sokkal harciasabb és a rendőrség mindent megtesz, hogy az esetleges összeütközéseknek elejét vegye.

Zagrebi jelentések szerint tegnap már a legteljesebb nyugalom volt a városban. A lakosság békésen megy munkája után és az uccák külső képe is teljesen normális. Az ország különböző vidékeiről Macsek születésnapjára megérkezett küldöttségek is visszatartak és így már semmi sem emlékeztet a két izgalmas napra.

Főhúzás augusztus 8-31-ig

Sorsjegyek a főhúzás egész ideje alatt haphatók a főelárusítónál:

LUSTIG LAJOS vállalkozásában

Novisád, Kralja Alekszandra ucca 13.

Közigyűlést tart a felmentett városelnök

Berberszki Gyurica egy ülésen elintézte Petrovgrad minden baját

Petrovgradból jelentik: A petrovgrádi polgármesterváltozásnak újabb fejleményei vannak. A Reggeli Ujság megírta, hogy Berberszki Gyurica nem jelent meg a városházán, hogy hivatalát, utódjának Vladiv Milorádnak átadja. A leváltott városelnök ezzel szemben gyűlésre hívta össze a városi képviselőtestületet, amely városelnöksége alatt egyszer ülésezett. A kutyafuttatóban összehívott képviselőtestületi ülés napirendjén csupa olyan ügy szerepelt, amelyeket már évek óta tárgyalnak és igyekeznek megoldani és a közigyűlés az összes nagyfontosságú ügyekben kalap alatti határozatot is hozott.

A közigyűlést, amelyen a városi tisztviselők részéről senki sem jelent meg reggel kilenc órakor nyitotta meg Berberszki Gyurica, aki felolvasta a képviselőtestületi tagok eddig titokban tartott névsorát. A 45 tag közül megjelent 16, tehát az ülést határozatképesnek nyilvánították. A megjelent képviselőtestületi tagok valamennyien földművesek voltak.

Az ülés megnyitása után Berberszki nagy beszédet mondott, amelyben éles szavakkal bírálta az eddigi városvezetőség munkáját. Kijelentette, hogy az eddigi városvezetőség 10 év alatt 140 millió dinárt adott ki anélkül, hogy ennek a tekintélyes összegnek valami nyoma lenne. Beszéde során sűrűn említette, hogy a volt városvezetőséget nagy felelősség terheli a villanytelep bérbeadása miatt, valamint amiatt, hogy a cukorgyár a központját Petrovgradról Beogradba helyezte és ott is fizeti a városi pótdadót. Berberszki beszédét sűrűn szakították félbe a karzati közönség helyeslő közbekiáltásai, csak ritkán hangzott el ellenvélemény. Ezzel szemben az 5 négy hónapi városelnöksége alatt — folytatta beszédét Berberszki — jelentősen javultak a városi állapotok, főleg ami a gazdasági viszonyokat illeti. Azonnal megindultak a közmunkák, habár csak kisebb mértékben is, de tervbe vettek nagyobb arányú munkát is, az egymillió dináros munkáshoz, két népiskola építését, valamint új utak és uccák kövezését. Erre azonban már nem került a sor.

Nagy dolgokat terveztem, — mondja Berberszki, — olyan nagyokat, amelyekben nagyobb emberek is elbuktak mint én.

Ezután Berberszki bejelentette, hogy állásából felmentették és már ki is nevezték utódját Vladiv Milorád városi számvevő személyében. A kinevezésnek ugyan vannak formai akadályai miután Vladiv aktív tisztviselő és, bűnvádi eljárás is folyik ellene, ezért

nem tekinthető a felsőbb hatóságok határozata véglegesnek.

Berberszki Gyurica beszéde után rátértek a napirendre. A napirendet, amelyet 20 képviselőtestületi tag javaslatára alapján állítottak össze, Bogovics Bosko, Berberszki Gyurica titkára olvasta fel. A képviselőtestületi tagok, kéri, hogy minél előbb elintézzék el a város nagyfontosságú kérdéseit, mint a cukorgyár ügyét, a villanytelep bérbeadását, a tisztviselői fizetések redukcóját, a pótdadófizetést. Együttal elítélik a Berberszki ellen irányuló akcióit, a sajtót és bizalmat szavaznak Berberszkinak és elhatározzák, hogy tiltakozásuk jeléül

a közigyűlés végeztével lemondanak képviselőtestületi tagságaikról.

A napirendi indítványt a közigyűlés egyhangulag elfogadta és hosszasan eljenezte öfelsége II Petár királyt a népet, a munkásságot, Vuics képviselőt és Berberszki Gyurica városelnököt.

A cukorgyárról ismét Berberszki Gyurica tartott hosszabb beszámolót. Általában a közigyűlésen Berberszkin kívül senki sem szólalt fel. Berberszki elmondta, hogy a cukorgyár 1905-ben épült, 20 évig adómentességet élvezett, majd amikor a város 1925-ben remélte, hogy jövedelmei a cukorgyári pótdadó révén jelentősen emelkednek, a cukorgyár a központját Beogradba helyezte át és ott fizeti a tetemes pótdadót. A városnak így a cukorgyártól eredő jövedelmei minimálisak. Tárgyalásokba boesájtkezett a cukorgyárral, amely hajlandónak is mutatkozott, hogy fizessen, a tárgyalások azonban bizonyos elemek intrikái miatt megszüntek, akik azzal érveltek a cukorgyár előtt, hogy

ne egyezkedjete, ugysis kidobjuk Berberszkit.

Ezután indítványozta, hogy vessenek ki a cukor-

répára métermázsánként egy dinár behozatali illetéket, kényszerítsék a gyárat, hogy a központot Beogradból visszahelyezze Petrovgradra és indítsanak vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség azért, hogy a cukorgyár a központot Beogradba helyezte. Az indítványt a közigyűlés egyhangulag elfogadta.

Ultimátum a villanytelephez

Ezután rátértek a villanytelep ügyére, amelyet ismét Berberszki Gyurica ismertetett. Elmondta, hogy a villanytelepet annakidején fatális feltételek mellett adták bérbe, de a bérelő társaság még ezeket a feltételeket sem tartotta be. A villanytelep bérbeadása vétkes könnyelműség volt a régi városvezetőség részéről és a várost nagy károkozás érte. Az ügyben számos esetben üléseztek, a határozatot megfélebezték, újra határoztak, anketettek és szakbizottságot küldtek ki, végeredményben azonban nem történt semmi és maradt minden a régiben, úgy hogy a várost évente most is mintegy 10 millió dinár kár éri.

A községi törvény 88 paragrafusa kimondja, hogy a városelnök kötelessége a városi vagyon megőrzése, az 58 paragrafus pedig alkalmat ad a városelnöknek, hogy sürgős esetekben a saját felelősségére határozzon. Jogot formáltam magamnak — mondotta Berberszki — és radikális módon oldottam meg a villanytelep kérdését. Határoztam ebben az ügyben, és kérem, hogy ezt a határozatot most utólag fogadják el és hagyják jóvá.

A titkár ezután felolvassa a városelnök határozatát, amelynek értelmében felszólítják a villanytelepet bérelő társaságot, mivel a szerződés feltételeit nem tartotta be és emiatt a szerződés semmisnek tekinthető, hogy

a villanytelepet 48 órán belül adja át városi kezelésbe, ellenkező esetben karhatalommal veszik át a telepet,

továbbá, hogy a képviselőtestület alakítson bizottságot, amelynek minden jelenlevő városatyja legyen tagja és ez a bizottság 25 dináros rapidij ellenében állapítsa meg, hogy a villanytelep bérbeadásáért kit terhel a felelősség és mennyi károkozás érte a várost a villanytelep bérbeadása miatt. A közigyűlés a határozatot egyhangulag jóváhagyta és elfogadta.

Berberszki Gyurica indítványára ezután elhatározták, hogy a városi pótdadó fejében a földadó után elfogadják búzát és október 31-ig 200 dináros árban.

Erre rá fog fizetni a város — mondotta Berberszki, — de miért ne hozzon egyszer áldozatot saját polgárait is, miért csak mindig az idegenekéért?

Majd ezután elhatározták, hogy az előbb emlelt bizottság vizsgálja felül az adókövetéseket is.

Berberszki bukása után is csökkenti a fizetéseket

Ezután rátértek a napirend legfontosabb pontjára, a tisztviselői fizetések redukcójára. A magasabb fizetéseket általában 30-50 százalékkal csökkentették le a kisebb fizetéseket viszont 10-25 százalékkal. Érintetlenül csak a rendőrtisztviselői csekély fizetését hagyták. Az uccaseprők számát felemelték 50, fizetésüket azonban 750 dinárról havi 600 dinárra csökkentték le. Ezután Berberszki Gyurica feltette a kérdést, hogy a közigyűlés mely állásokat kívánja redukálni, azonban a tisztviselők számának redukcójára nem került a sor, mert a közigyűlés azon az állásponton volt, hogy

a tisztviselők részéről már elég megtakarítást értek el és így a tisztviselők számát nem redukálták.

Ellenben elhatározták, hogy revízió alá veszik a szolgálati éveket és csupán azokat számítják be, amelyeket városi vagy önkormányzati hivatalokban töltöttek el.

A napirend végeztével Berberszki ismét beszédet mondott, amelyet a következőképpen fejezett be: Hozzám jöttetek és munkát kértetek, én adtam munkát és kenyeret, Most befejeztem munkámat, menjetek a többiekhez, bátha az k is adnak.

Ha pedig visszahívna, s ha Isten is úgy akarja, folytatjuk ott, ahol elhagytuk

A gyűlés után Berberszki Gyurica néhány perces interjút adott a sajtó képviselőinek, kijelentette, hogy a hivatalátadást nem halogatta, hanem hivatalos ügyekben Beográdban és Noviszádon járt Vasárnap hivatali munkaszünet lévén nem adhatta át a hivatalt, ihétfőn azonban rendben átadja. Együttal azonban fellebbezéssel is él a felmentő határozat ellen, mert jogtalannak és igazságtalannak tartja, mivel kihallgatása nélkül mentették fel. Együttal megemlítette, hogy Korosec belügyminiszter megígérte neki és Vujics képviselőnek, hogy hatálytalanítja a báni határozatot és visszahelyezi tisztségébe.

Berberszki nem jelent meg a hétfői hivatalátadáson

Hétfőn délelőtt kilenc órakor megjelent a városházán Zsivánovics Bránko főszolgabíró, hogy hivatalosan értesítse Berberszki Gyuricát a felmentéséről és átadja a hivatalt Vládív Milorádnak.

Berberszki azonban mint előrelátható volt ezutal sem jelent meg.

Igy a városelnöki hivatalt Vládív három képviselői tag jelenlétében vette át. A hivatalátadásáról szóló jegyzőkönyv szerint Vládív átvette a várost, kivéve a városelnök bizalmas irattárát és a személyi pecsétet.

Amennyiben ezeket Berberszki nem hajlandó átadni, úgy rendőri segítséget vesznek igénybe.

Mielőtt még Vládív átvette volna a hivatalát értesítették, hogy a báni hivatal a községi törvény 25. paragrafusában értelmében nyugdíjazta, mert aktív tisztségviselő nem lehet városelnök. Vládív Milorád ezután Zsivánovics Bránko főszolgabíró kezébe letette az esküt.

Ertesüléseink szerint Berberszki kétezer aláírással ellátott kérvénnyel Beográdba utazott. A kérvény aláírói kérik, hogy Berberszkit helyezzék vissza tisztségébe. Mátics Misa dr. munkatársunk előtt kijelentette, hogy

az aláírásokat Berberszki még akkor gyűjtötte, amikor aról volt szó, hogy Vujics képviselő helyettes legyen

Együttal kijelentette, hogy a vasárnapi közgyűlés határozatai érvénytelenek, mert nem tartották be a formákat. Vládív Milorád városelnök is kijelentette, hogy a közgyűlés nem érvényes, mert Berberszki vasárnap már nem volt városelnök és így nem volt joga összehívni a közgyűlést.

A petrovgrádi villanytelep csak az erőszaknak enged

Hétfőn délelőtt közbesítették a villanytelepnek a Berberszki által összehívott közgyűlés határozatát, amelynek értelmében a bérlet köteles a telepet 48 órán belül átadni a városnak, különben karhatalmat vesznek igénybe a kiközlítésnél. A villanytelep igazgatósága nevében Bence Tibor közölte, hogy a telepet csak akkor adják át, ha erőszakot alkalmaznak és karhatalmat vesznek igénybe.

Halálos szerencsétlenség Vrbászon

Egy ötgymekes családna tragédiája a kocsi kerekai alatt

Tragikus szerencsétlenség történt tegnap délután négy óra tájban Novivrbászon a főútcán, Wolf Frigyes rőfőskereskedése előtt. Feige Jakab 27 éves vrbászi béres, aki Schmidt Károly gazdálkodó szolgálatában állott, buzát szállított kocsiján. Feige a mozgó kocsirol a rudra lépett, hogy megigazítsa a kötőféket, de vigyázatlansága folytán leesett és a lovak alá került.

A megijedt lovak összetaposták a szerencsétlen embert, akinek testén a tizenöt mázsa suly kocsiakománny is átment.

Feige véresen maradt az ucca kövezetén, testéből patakzott a vér és a feje is össze volt zuva. A szerencsétlenség színhelyét nagy embertömeg vette körül, az eszméletlen állapotban levő bűrest bevitték a közeli szanatóriumba, de sérülései oly súlyosak voltak, hogy azonnali sebész beavatkozás ellenére, egy órával később,

anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt. Az alig 27 éves Feige feleségét és öt apró gyermeket hagyot hátra, akik most a legnagyobb nyomor elé néznek.

A rendőrség a szerencsétlenség ügyé-

ben vizsgálatot indított, de miután beigazolást nyert, hogy senkit sem terhel felelősség, megadták a temetési engedélyt. A szerencsétlen család iránt nagy részvét nyilvánul.

Vihar a szkupstina hétfői ülésén

Megkezdtek a költségvetés részletes vitáját

A szkupstina tegnap délelőtti ülésén kezdtek meg a költségvetés részletes vitáját. A legfőbb állami igazgatás költségvetéséhez Vukicsévics Milan a vracari járás képviselője szólalt hozzá és bírálta a legfőbb állami számvevőség munkáját. Szerinte ennek kellett volna megakadályozni a különböző visszaéléseket, amelyek a legutóbbi években történtek.

Az igazságügyminiszterium költségvetéséhez is csak a szávabánsági Sirolya Ante szólalt hozzá és hibáztatta, hogy senki sem tartotta szükségesnek a munkások nehéz helyzetéről beszélni. Szükségesnek tartja a munkásbiztosító átszervezését. Szovjet-országról elismerése mellett foglal állást és hangoztatja egy nagy földműves párt megalkotásának szükségességét.

A közoktatásügyi miniszterium költségvetése során többen reformokat sürgettek az oktatás terén.

A külügyi tárca tárgyalása során az első szónok Dimitrijevic Mita volt, aki a Habsburg restauráció és az Anschluss veszélyeire hívta fel a képviselők figyelmét. Behatóan foglalkozott az Olaszországgal való viszonytal is és hangoztatta, hogy ezt meg kell javítani, előbb azonban az olasz sajtó jogosztáv ellenes kirohanásait kell megszüntetni, a terrorizmust egészen fel kell számolni és az Olaszországban élő jugoszláv kisebbség helyzetén is javítani kell.

Szükségesnek tartja Szovjet-országról elismerését. Beszéde e részében Marinkovics Voja volt miniszterelnök nevét akarta említeni és ehelyett Gyorgyevics Voja nevét mondta. Gyorgyevics erre valami megjegyzést tett, mire Dimitrijevic a miniszteri padokra mutatva így szólt:

— Gyorgyevics ur sohasem fog ezeken a padokon ülni, hanem esetleg más padon..

A szónok e szavait óriási lármával fogadta Gyorgyevics barátai részéről, akik hatalmas zajjal és öklüket rázva fordultak Dimitrijevic felé.

Gyorgyevics Voja a szónoki emelvény felé megy és onnan beszél, szavait azonban a nagy lármában senki sem érti.

A nagy zajra való tekintettel az elnök az ülést felfüggeszti.

RÉSZLETEIBEN IS MEGSZAVAZTÁK A KÖLTSÉGVETÉST

A szkupstina hétfő délutáni ülésén a vitára feliratkozott többségi szónokok álltak a szólástól és ezért csak két ellenzéki felszólalás hangzott el. A vita befejezése után a szkupstina este 8 órakor nagy többséggel megszavazta minden egyes miniszterium költségvetését.

A parlament következő ülését írásbelileg hívják össze.

—o—

KÖZÉPBÁCSKAI HIREK

Az áldatlan harc, mely a vrbászi cukorgyár és a község között majd egy éve tart, hálá Rumpf Pál községi elnök előrelátó politikájának és Schwartz Jenő cukorgyári vezérigazgató belátásos és korrekt viselkedésének, végre megszűnt, amennyiben a két fél békés megegyezést kötött. A megegyezés értelmében a cukorgyár ismét fizet a községnek havonta akontációt a községi pótdóra úgy, hogy a község anyagi gondjai megszűnnek. A megegyezés független a fellebbezéstől, melyet a község az ismert adóperben a másodfoku ítélet ellen beadott az államtanácshoz. — A vrbászi gimnázium volt diákjai mozgalmat indítottak, melyben felszólítják mindazokat, akik tanulói voltak a vrbászi gimnáziumnak, hogy vegyenek részt a község 150 éves jubileumán. Az akciónak már most élénk visszhangja támadt és sokan jelentették be megjelenésüket az ünnepségeken. — Súlyos szerencsétlenség történt a ervenkai főútcán. Albrecht János 32 éves munkás kerekáruján ki akart térni egy szembejövő palánkai autó elöl, de fordulás közben belezuhant egy mély árokba és oly szerencsétlenül esett, hogy fejét egy hegyes kőbe vágta. Albrecht súlyos sérüléseket szenvedett. Dr. Fuchs Géza orvos részesítette első segélyben. — A vrbászi jubileumi bizottság a napokban külön megüdvöztet a kabinetiroda utján Ófelsége II. Petar királynak, a kormányának és a báni hivatalnak és kéri az ünnepségeken való megjelenésüket. — Pénteken meghalt Vrbászon Sári Honka 27 éves urilány, Sári Mihály szántárivrbászi malomtulajdonos leánya. A temetésen a katolikus leánygyelet, amelynek az elhunyt tevékeny tagja volt, testületileg vett részt. A szertartást Titi György plébános végezte.

— **Füredváros, ürdváros, ürdváros nagy választásokon: Fischer J. és Fia cennét, Noviszádon.**

Kitűnően sikerült a noviszádi tűzoltó nap. Az országos tűzoltónap keretében vasárnap a noviszádi tűzoltótestület is tűzoltógyakorlatokat rendezett. A gyakorlatokat a Szerb Matica épületén mutatták be, amelyet képzelt tűz és légi támadásban védtek meg. A kitűnően sikerült gyakorlatok a noviszádi tűzoltók nagy képzettségéről és ürvességeről tettek tanúságot. A képzelt tűz oltását nagy közönség nézte végig.

— Kitűnően sikerült a „Parasztkiasszony“ harmadik előadása is. A noviszádi Epres uccai Katolikus Olvasókör működve lői szombaton este harmadszor adták elő az Olvasókör udvarán levő szabad színpadon a „Parasztkiasszony“ című önkéntes népközönség nagy tetszéssel fogadta a darabot száművet. Az udvart zsúfolásig megtöltötte és majd minden tánc és énekszámot megisméltetett. A nagy sikerre való tekintettel a darabot valószínűleg még egyszer előadják.

— Ha kell a pénz gyerekek utánam. Hétfőn a Tiszába ugrott Popov Petar 23 éves novibecseji cipészsegéd, aki amiatt követelt el öngyilkosságot, mert anyagi zavarok közé jutott. Popov nemrégiben nagyobb pénzösszeget örökölt, ennek azonban hamarosan a nyakára hágott, sőt még kölcsönöket is vett fel. A folyó partján hagyott ruhájában bucsulevelet találtak, amelyben hitelezőinek azt írta, hogy „ha kell a pénz, gyerekek utánam!“ Az öngyilkos holttestét még nem találták meg.

— Szentlás Szombaton Richter Antal 18 éves szombori borbély és Sartyanszki Jovan címfestő régebbi idő óta rossz viszonyban éltek egymással, mert egy lányuk udvarolnak. Vasárnap este 9 órakor a szombori Konyovics uccában találkozott a két vetélytárs és ez alkalommal Sartyanszki három helyen megszurta Richtert, de oly szerencsétlenül, hogy az életveszélyes sérüléseket szenvedett. Sartyanszkit a rendőrség

Tükkel szurkálta feleségét a nászéjszakán

A feleséggyilkos Henriot életének és házasságának sötét drámája

Párizs, július. — Noha a vannes-i esküdt-bíróház huszévi kényszer munkával sujtotta Michel Henriot-t, a feleséggyilkosság titka teljesen még egyáltalában nincs kiderítve. Maga a tárgyalás, amelyen számos fontos részlet homályban maradt, nem derítette ki az ügynek igazi hátterét.

A párizsi lapok Vannesből visszatért tudósítói, még most is, több nappal az ítélet elhangzása után, behatóan foglalkoznak ezzel a pártját ritkító bűnügyei. Többet felvetik azt a kérdést, hogy vajjon a vádlott, aki maga a tárgyaláson jórészt konok hallgatásba menekült, igazán örült-e és mint az egyik szakértő véli, születésétől fogva fennállott elméjének rohamában ölte-e meg fiatal feleségét vagy pedig a biztosítási összeg megszerzése volt-e a döntő mozzanat.

SZEGÉNY, VÉZNA KISFIU

Egyes hírlapírók részletes nyomozást végeztek Michel Henriot multjáról. Megállapították, hogy miután betegsége miatt sokáig csak otthon tanulhatott, később nyilvános iskolába került, ahol társai gúnyjának és lenézésének céltáblája volt. Gyakran megverték a pajkos fiuk, akik nem voltak tekintettel nyilvánvalóan beteges voltára. Otthon nagyon félt apjától, az államügyésztől, aki rendkívül szigorúan tartotta. Anyja szerette ugyan a vézna, folyton betegeskedő, szinte nyomorék fiút, de, mint egyes nyilatkozataiból kitűnt, szegyezte is. Később, mikor a fiu már tizenöt éves volt, arra törekedett, hogy megedzesse őt és mint a tárgyaláson elhangzott vallomásaiban is mondotta, férfit csináljon belőle.

A tizenöt éves fiúnak puskát ajándékozott és biztatta, hogy gyakran löjje a céiba. Amellett azonban huszéves koráig sokszor úgy bánt vele, mint valami pólyás gyerekkel. Büszke volt arra is, hogy a huszéves fiatalember még semmiféle érdeklődést nem tanúsított a nők iránt. Az államügyész apa abban reménykedett, hogyha a fiút katonának adja, a fegyelmet követelő szolgálat jó hatással lesz a fiu gyenge jellemére.

HAJTÓVADÁSZAT KUTYÁRA, MACSKÁRA

Ez a kísérlet azonban nem sikerült, mert a testileg utóbb elég jól fejlődött fiút nem sokára kiszuperálták, mert a katonai orvosok megállapítása szerint Michel Henriot időnként visszatérő és a szolgálatot teljesen megakadályozó epileptikus rohamokban szenved. Az egyik altiszt a bíróság előtt is kijelentette, hogy Michel Henriot sehogy sem tudott lépést tartani a többi újonccal.

Mint az újságírók kinyomozták, egyetlen igazi passziója a vadászat volt, amelyre anyja is buzdította. Azonban nemcsak az erdőben, hanem otthon is vadászott és nem egyszer megesett, hogy a ház udvarán kutyákra és macskákra hajtóvadászatot rendezett.

A család rokonai ebből a passzióból arra következtettek, hogy a fiatalember különösen érdeklődik az állatok iránt és azt tanácsolták, hogy foglalkozzék állattenyésztéssel. Az apa Németországba küldte a fiút, hogy egy ezüstróka-farmon tanulmányozza az üzemet. Amikor visszatért, szülei megvásárolták részére egy régi kastélyt, ahol ezüstróka-farmon rendeztek be neki, meglehetősen anyagi áldozatok árán. Ezután pedig, mint hogy úgy vélték, hogy a már 22 éves fiatal-

ember nem lehet el nő nélkül, több vidéki lapban házassági apróhirdetéseket tettek közzé. Csakhamar jelentkezett egy gazdag parasztlány, a leány szülei 200.000 frank hozományt ígértek készpénzben és értékpapírokban. Az államügyésznek nagyon tetszett a dolog és csakhamar megkötötte Michel Henriot a 19 éves, csinos Georgettel a házasságot.

A HÁZASSÁG POKLA

Hogy ez a házasság milyen pokol volt, arról azok a levelek tesznek beszédes tanulságot, amelyeket a fiatalasszony három évvel fiatalabb húgának írt. Michel, aki nyilvánvalóan szadista volt, már a nászéjszakáján tükkel szurkálta feleségét, azóta pedig alig mult el nap, amelyen meg ne verte volna a szerencsétlen asszonyt. Hogy Georgette hogyan bírta el azokat a kínokat, azt szinte lehetetlen megállapítani, halála után azonban erre is valamelyes világosság derült. Georgette szülei ugyanis kiűritették meggyilkolt lányuknak fehérneműs szekrényét és ott több levelezőlapot és levelet találtak egy környékbeli 18 esztendő parasztleánytól. Azonkívül ráakadtak egy vásári fényképész által készített fényképre, amely a pompásalakú leányt ábrázolta. Georgette a fénykép háttára a következő szerelmi vallomást írta:

„Oszkár, csak neked szentelhetem egész életemet. Hazudni fogok a férjemnek, amit csak tudok. Ezt esküszöm neked március 7-én. (Két hónappal később ölte meg Michel Henriot az asszonyt.) Hogy hova jutok, nem tudom, egyedül te fogod megosztani lelkem magányosságát. Két életet kell folytatnom és remélem, hogy a rám kényszerített hazugságokért a te szerelmed fog vigasztalni.”

Megállapították azt is, hogy ez az Oszkár már legénykorában erősen érdeklődött a szép Georgette iránt és barátai biztatták is, hogy kérje meg a dussgazdag és iránta nyilvánvalóan érdeklődő parasztleány kezét. Oszkár azonban akkoriban ezt válaszolta: „Nem tehetem, mert túlságosan gazdag.”

GYILKOS PÉLDA

Oszkár azonban nem tartotta meg a hűségét ideáljához, mert a meggyilkolt asszony írásai között ráakadtak nővérenek arra a levelére is, amelyben közli vele a lesújtó hírt, hogy Oszkár eljegyezte magát egy falubeli szegény leánnyal. Elkéseredésében ivásra adta magát a szerencsétlen fiatal asszony és olykor napjában félliter pálinkát is elfogyasztott.

Ugylátszik, hogy Michel Henriot — több jel erre vall — tudott Georgettenek erről a nagy, szenvedélyes szerelmeről, de nem sokat törődött vele. Valószínűleg csak arra gondolt, hogy megszerezze azt a pénzt, amelyre az ezüstróka-farm további fenntartására okvetlenül szüksége volt. Amikor rövid idővel a gyilkosság után házkutatás folyt Henrioték lakásán, ráakadtak egy képes folyóiratnak régi számára, amely részletesen ismertette egy lyoni ügyvéd bűnperét. Ez az ügyvéd annakidején több nőt, akivel összeköttetésben volt, nagy összegekre biztosított, azután pedig meggyilkolta őket. A folyóirat megtalál példányán látszott, hogy Michel Henriot számtalanszor forgathatta. Ugylátszik, hogy a lyoni gyilkos ügyvéd példája döntő hatással volt őreá is.

—o—

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kralya Petra 30. I. emelet
Telefon 21-37, éjjel 20-58.

Postacsekkszámla: Zagreb, 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 18.— dinár,
3 hónapra 50.— dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Tulnyomóan derült idő

Európa: Nyugat és Középeurópa felett magas a légnyomás, míg a többi részen depresszió van. Egész Európában tulnyomóan felhős az idő, helyi kisebb esőkkel.

Jugoszlávia: Északon tulnyomóan felhős, a szávai és a drávai bányákban némi esővel, délen és a tengermelléken derült. A hőmérséklet az egész országban lényegesen esökkent.

Jóslat, július 23-ra: Az egész országban tulnyomóan derült idő várható. Helyi zivatarok lehetségesek. A hőmérséklet emelkedik.

Vizállás

A Duna végig apad, alacsony vizállás. Noviszádnál tegnap 220 centiméter volt a Duna vizállása. A tegnapielőtti helyzettel szemben 15 centimétert apadt. A Tisza végig apad, igen alacsony vizállás.

★

— Orvosi hír. Dr. Fischer belgyógyász szabadságáról visszaérkezett és rendelését újból átvette. Njegoseva 2. Telefon 29-74.

— Meghalt dr. Markovics Laza. Tegnap reggel 58 éves korában meghalt dr. Markovics Laza nyugalmazott bányászati egészségügyi osztályfőnök, Dr. Markovics régi noviszádi orvos, aki 1918 novemberében a vojvodinai tartományi kormány egészségügyi osztályának vezetését vette át és mint ilyen sokat tett a vojvodinai közegészségügyi viszonyok javítása érdekében. A bányászati megszervezése után a Dunabánság népjóléti és egészségügyi osztályának élére került, ahonnan Mátyás tábornok halála után a vardári bányához helyezték át, de itt csak rövid ideig teljesített szolgálatot, mert utána nyugdíjba vonult.

— Tanárjelölt előkészítő középiskolai diákokat pótvizsgára és a következő tanévre. A diákok a tanárjelölt szüleinél teljes ellátást is kaphatnak. Érdeklődni dr. Salamon Frigyes ügyvédnél Noviszád, Zselczenicska 13.

— Újabb tüntetések Zagrebban. Zagrebban hétfőn délelőtt újból heves tüntetések és összecsapások voltak egyes irjusági csoportok között. A tüntetéseknél eddig összesen 30 sebesültjük van. Hétfőn a zagrebi Hkórházban meghalt egy Bagoties nevű csetnik, akit a vasárnapi tüntetések alkalmával sebesítettek meg.

— Ég a termés. Vasárnapra virradó éjjel nagy tűz pusztított Lazarevón. Éjjeltájban eddig ismeretlen okokból Jäger Ferenc gazdálkodó udvarán kigyulladt a buzakaszal amelyben 17 hold termés volt felhalmozva. A kazal hatalmas lángokban égett, amelyek ellen a tüzoltók fáradozása hiábavalónak bizonyult. A termés az utolsó szem buzáig odaégett és elégett a eséplőgép elevátora is, amely az udvarban állott, mert hétfőn kezdtek volna meg a eséplést.

— Félholtra verte feleségét egy noviszádi napszámos. Bájics Petár 38 éves noviszádi napszámos, aki a Vojvoda Vuka uca 84 számú házban lakik, vasárnap este negyed nyolc órakor áldott állapotban levő 35 éves feleségét félholtra verte. A szerencsétlen asszonyt dr. Cseremov György városi fiziológus intézkedésére a mentők a kórházba szállították. Az asszony állapota életveszélyes.

— A Csárdáskirálynő noviszádi szabad színpadon. A. Temerini SK kiváló műkedvelőgárdája augusztus 3-án Noviszádon adja elő a Csárdáskirálynő című operettet. A szabad színpadot a noviszádi Református Olyásokör kerthelyiségében állítják fel, amely mintegy négyezer főnyi közönség befogadására alkalmas. Az előadás iránt Noviszádon óriási érdeklődés nyilvánul.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál

nyomtatás reggel és este egy pohár
természetes Ferenc-József keserűvizet

reg. od. Minist. rstva soc. pol. i Nar. zdr. S. bro. 15485 od 25. V. 1935

S P O R T

A palánkai Szloga legyőzte a Makkabit

Szloga-Makkabi 3:1 (1:1)

A vasárnap lejátszott elsőosztályú bajnoki mérkőzés nem hozott olyan szép játékot, aminőt a noviszádi közönség joggal elvárhatott volna. Mindenesetre dícséret illeti a palánkai Szloga csapatát, amely legjobb tudásával, becsületesen játszott és megérdemelten győzött. A Makkabi nem vette tudomásul a dolgot, mert hiszen az elsőosztályban való bennmaradását már régebben bebiztosította. A vasárnapi játék azt mutatta, hogy nagyon jól jött a Makkabinak a Mácsva felett aratott váratlan győzelem, mert a Szlogával szemben még ha akart volna is, aligha tudott volna boldogulni.

A játék bővelkedett vad és goromba jelenetekben, nem nagy propagandája volt a futballsportnak. Eleinte a Szloga támad, majd a Makkabi nyomul fel s Protics révén meg is szerzi a vezetést. Két percre rá a Szloga Klespies révén kiegyenlít, s utána ostrom alá fogja a Makkabi kaput, a féldíjig eredménytelenül.

Szünet után a palánkai csapat folytatja az offenzívát, s a 31. percben újabb gólt rug. Közben boxolások, verekedések játszódnak le a pályán, Petrovics bíró több játékost kiállít. Tizenegyesből ragja a Szloga harmadik gólját, s ezzel megszerzi a szép győzelmet.

A másodosztályú döntőben győzött a PAK és a Palánkai SK

A noviszádi alszövetség második osztályában vasárnap kezdődtek meg a döntő küzdelmek az első osztályba való jutásért. A noviszádi Karagyorgye pályán a Postások a Temerin SK-val mérköztek. Mint ismeretes Temerinben szombat és vasárnap nagy ünnepek voltak, amelyen a TSK játékosai is résztvettek. Ennek és a PAK kiváló formájának tulajdonítható, hogy a noviszádi Postások 12:3 gólarányú hatalmas

győzelmet arattak. A hatalmas gólkülönbséget a TSK a revánsmérkőzésen aligha egyenlítheti ki. Palánkán a PSK 2:0 arányban legyőzte a noviszádi Graficsart, amely a játék túlnyomó részét tíz emberrel küzdötte végig, mert Mandics az első percekben súlyosan megsérült a karján. A PSK büszke lehet kiváló eredményére, de a Grafikusok a noviszádi revánson jó játékkal még behozhatják a kétfólos hátrányt.

A Bácska elvett egy pontot a ZsAK-tól

A Bácskának az utolsó percben sikerült egyenlíteni

Alszövetségi döntőmérkőzés. Bíró: Szonenberg. A szuboticei alszövetség területén vasárnap ismét teljes programmal folytatták az alszövetségi döntőmérkőzések lejátszását. Szuboticeán a két helyi csapat a Bácska és a ZsAK játszottak első ízben egymás ellen. A mérkőzés iránt a szuboticei futball drukkerok táborában meglehetősen nagy érdeklődés nyilvánult meg, miután a mérkőzés eredménye erősen befolyásolhatja az alszövetségi döntőmérkőzések táblázatát. A Bácska múlt vasárnapi igen gyenge szereplése után általában többgólos vasutas győzelmet vártak. Mindkét csapat a lehető leggyorsabb felállításban indult a nagyfotosszerű mérkőzés lejátszására. A mérkőzés első féldíjében meglehetősen váltakozó volt a játék. Már a mérkőzés kezdetén kitudt, hogy a pirosfehérek a multheti vereség után nagy lendülettel és lelkesedéssel játszanak. A Bácska csatárok támadásait azonban ezáltal sem kísérte szerenese és még a játék elején több igen jó gólhelyzetet nem sikerült kiaknázniok. A féldíj 30. percében sikerül csak az első gólt belőni Hanák hálójába Kopunovics II-nek. A gól után a vasutas

csatársor élénkebb játékba kezd és sikerül is Rajkovicsnak megszerezni az egyenlítő gólt.

Szünet után a Bácska veszi át a játék irányítását és lelkes csatárai több ízben veszélyeztetik a vasutas kaput. A pirosfehérek göltalan akciói után ismét a vasutas csatárok — élükön Keeskéssel — irányítják a mérkőzést. Sorozatos támadásaik során két ízben is Keeskés jut jó helyzetbe és belővi góljait. A kétfólos vezetés után a vasutasok meglehetősen lanyhán játszanak, aminek meg a Bácska látta hasznát. Kopunovics révén sikerül is még egy gólt lőni Hanák kapujába. Már már úgy látszik, hogy a ZsAK hagyja el győztesként a pályát, amikor egy veszélytelen lefutásból megszerzik a pirosfehérek az egyenlítést. Egy szélről kapott labdát Kenyeres hátvéd a magasba lövi amit a résen álló Marcikics a hálóba helyez.

A vasutas csapat csatársora és a hátvédok ezáltal szép munkát végeztek. A csapatból kitudt Jánjics centerhalf és Keeskés jobbösszekötő. A Bácska együtteséből Páncsics kapus meglehetősen bizonytalan volt.

Brilláns játék után két gólt rugott a NAK Sztáribecsejen

NAK-Sziáviya 2:0 (1:0)

Vasárnap a Noviszádi AK kitűnő első csapatát látta vendégül a sztáribecseji Sziáviya jóképességű együttese, barátságos mérkőzés keretében. A mindvégig szép és érde-

kes mérkőzésre a csunya szeles időben aránylag kis számú közönség volt kíváncsi — a Gradjanski pályán megjelent futballhívek azonban csöppet sem bánták meg, hogy

végignézhették a brillánsul játszó noviszádi csapat és a lelkes Sziáviya összeesapását.

Lozanov sipjelére a NAK indítja a labdát szél ellen. A vendégesapat már az első percekben felnyomul és több támadást vezet. Ésszerű, lapos labdákkal játszottak a noviszádiak és pompás összjátékuk valósággal elkápráztatta a közönséget. A Sziáviya ezzel szemben meglehetősen csapkodó játékot mutatott az első féldíjban. Annyira hogy még a szél támogatását sem tudta kihasználni nem csak gólrugasra, de még veszélyes támadásokra sem. A 30. perben két kapufáról visszapatannó labda után Mérges megszerzi csapatának a vezetést. A Sziáviya a gól után sem ébred fel zavartságából és a féldíj NAK támadások sorozatával ér véget.

A második féldíjban bár szél ellen játszik, százszerűen jobb játékot mutat a Sziáviya. Teljes egyenrangú ellenfelévé válik a NAK tizenegyesnek, akik a második féldíjban talán túlságosan is szemre játszanak s nem eredményre. Több veszélyes támadást vezet a Sziáviya, a csatársor azonban tehetetlen s részben szerencsétlen, négy-öt veszélyes bomba a kapu mellett zug el. Természetesen a vendégesapat igyekszik jobb eredményt elérni és az utolsó percekben sikerül is még egy gólhoz jutnia. Két egymásutáni korner után Lerch II. sarokrugását hálóba viszi a szél a 42. percben. Mire véget ér a mérkőzés, a közönség legnagyobb része elmenekül a pályáról a fenyegető viharos szél miatt.

A mérkőzés szépségének ártott a feltehetően kedvezőtlen időjárás, amelyben egyik csapat sem játszhatta ki teljes formáját. A mezőny legjobb embere Haasz a nagyszerű noviszádi jobbfedezet volt. A NAK minden embere kifogástalanul játszott egyébként — csak a kapu előtt mutatkozott tehetetlenek a csatársor. A Sziáviából mindenek előtt Szököt, a nagyon jól helyezkedő és biztos labdafogású kapust kell kiemelni, valamint Messzalát, Szabót, Kuszlit és Dzsigsurszkit. Lozanov jó bíró volt.

Svájcot felvették a Középeurópai Kupába

Budapestén szombat-vasárnap tartotta meg ülését a KK-bizottság, az ülés meglehetősen viharos lefolyású volt. A napirend első pontja a kupa mezőny kibővítése volt. Azt az indítványt, hogy jövőre svájci, román és jugoszláv csapatok is szerepeljenek a kupában, elvetették, mert a magyar és osztrák megbízottak a leghatározottabban elleneztek. Végül annyiban állapodtak meg, hogy jövőre csak Svájcot hívják meg, mégpedig a legjobb négy csapatát, amelyek Magyarország, Ausztria, Csehszlovákia és Olaszország negyedik helyezetteivel selejtezőt játszanak s a győztesek kerülnek be az első fordulóra, amelyben ezután is tizenhat csapat indul. A jugoszláv és román csapatok felvételéről csak akkor tárgyalnak, ha a jugoszláv és román futballszövetségek lehetővé teszik a magyar csapatok zavartalan szereplését nemcsak Beogradban és Bukarestben, hanem a vidéki városokban is.

A napirend következő pontja vihart hozott. Arról volt szó ugyanis, milyen büntetést kapjon Monti, a Juventus centerhalfja, akit a bíró a prágai durva játéka miatt kiállított. A csehek természetesen Monti eltiltását indítványozták, hogy a Spártának könnyebb dolga legyen a torinoi revánson, de az olasz megbízott csak pénzbírságot volt hajlandó elfogadni. Hosszas és szenved-

délyes vita után úgy határoztak, hogy Mon-ti ezer líra bírságot fizet, de a játékjogát nem függesztik fel. Erre a határozatra Petru eschszlovák megbízott magából kikel-

ve otthagya a konferenciát, amely ezután még néhány kisebb jelentőségű indítványt tárgyalt le.

-o-

A Ferencváros féllábbal már bent van a kupadöntőben

Ferencváros—Ausztria 4:2 (1:1)
Juventus—Spárta 3:1 (1:0)

Budapestről jelentik: A vasárnapi mérkőzés látogatottsága rácafolt a Ferencváros aggodalmára, mert annak ellenére, hogy a futballmérkőzés idejében folyt le az evezősverseny Cambridge csapatának részvételével, mégis több mint huszezer néző jelent meg az Üllői úton, hogy tanuja legyen a két nagy együttes hatalmas küzdelmének. A győzelmet a Ferencváros megérdemelten nyerte meg, mert amennyivel jobb volt az Ausztria védelme, annnyival jobb volt a Ferencváros halvesora és csatársora, amelyek tengelyében Moóré, illetve Sárosi egészen kiválóan játszottak, de a társaik sem maradtak el mögöttük. A Sindelar—Sárosi párbaj ezúttal a magyar center győzelmét hozta, mert Sárosi a mezőnyben legalább olyan jó volt mint Sindelar, viszont a kapu előtt taktikában és gólképességben határozottan felülmulta világhírű osztrák riválisát. A zöldfehérek tehát kétgóllal előnybe kerültek, mert mai formájukban a Ferencvárosnak még idegen pályán sem kell vereségtől tartania.

A két csapat körülbelül az előzetes összeállításban lépett pályára, csak Jeruzsálem helyett játszott Schilling az Ausztria balösszekötőt.

Ferencváros: Háda, Korányi, Polgár, Laky, Moóré, Lázár, Táncos, Kiss, Sárosi, Toldi, Kemény.

Ausztria: Zöhrer, Seszta, Najemnik, Nausch, Gall, Adamek, Molzer, Stroh, Sindelar, Schilling, Viertel.

A helyválasztásnál a bécsi csapatnak kedvez a szerencse és a Ferencváros az első féldőt meglehetősen erős szél ellen játssza. Ez meg is látszik a mérkőzés képén, mert a ferencvárosi csatársor csak nehezen jut előre, Toldi szombaton még hegyesen feküdt s így lanyha játéka még a ritka magyar támadásokat is megakasztja. A kapu előtt pedig Seszta, mint áttörhetet-

len gát állja útját az ostromoknak. A bécsi csatársor viszont szeltől támogatva többször lejut a magyar tizenhatosig, a magyar bekkek kissé bizonytalanok s a 36. percben Sindelar tiszta helyzetből, öt méterre a kaputól megszerzi a vezetést. Két perc múlva azonban a magyar ellentámadás is sikerrel jár. Sárosi mintegy husz méterről védhetetlen bombával kiegyenlít.

A második féldőben a Ferencváros széllel hátban nagy lendülettel támad s már a második percben megszerzi a vezetést Kiss révén, aki Táncos szép beadását góllá értékesíti. A magyar csapatnak most szárnyai nőnek, Moóré az egész mezőnyt uralja s a sűrű támadásokból Kemény beadása után Sárosi berugja a harmadik gólt is a 16. percben. Most kicsit ellanyhul a játék, mindkét csapat kezd kifáradni a nagy iramtól. A 35. percben Sindelar Stroh—Molzer összjátéka után kitűnő helyzetben újabb gólt lő s így már 3:2-re zsugorodott az eredmény. A Ferencváros azonban kivágja híres finisét, erősen szorongatja a bécsi kaput s az Ausztria védelem kezd elveszíteni a lejtét. A 42. percben Nausch már csak kézzel tudja megakasztani a balszárny veszélyes támadását, a megítélt szabadrúgást mintegy husz méterre a kapu előtt Toldi Sárosinak passzolja, aki ügyesen helyezkedett s habozás nélkül bevágja a labdát a hálóba. A hátralévő percek nagy izgalmomban, de eseménytelenül telnek el. A mérkőzést a eschszlovák Pflitzer vezette.

Ugyanakkor Torinóban a Juventus látta vendégül a prágai Spártát, amelyet erős küzdelem után 3:1 arányban győzött le. A eschszlovák csapat nem volt rosszabb ellenfelénél, de a multkori prágai események után kicsit félénken játszott le az egész meccset s nem tudta kifejteni teljes tudását. A két csapat gólaránya most 3:3, tehát még egy harmadik mérkőzésre van szükség, hogy eldőljön a továbbjutás kérdése.

Petrovgrádon revansot vett a ZsSK

Szerephez jutottak a lovasrendőrök is

Petrovgrádról jelentik: Vasárnap játszották le az alsövetségi döntőmérkőzések első fordulóját, amelyen a két helyi rivális, a Schwäbische és a ZsSK került össze. A mérkőzésnek revansjellege volt, mert a vasutascsapat két héttel ezelőtt 2:3 arányban vereséget szenvedett a csoportbajnoki mérkőzésen.

ZsSK—Schwäbische 4:1 (0:1)

Alsövetségi döntőmérkőzés. Bíró: Podgradszki.

Erősiramu, de alacsony nivóju játék, hegyenként durvaságokkal. A vasutascsapat megérdemelten győzött, a gólarány azonban nem fejezi ki az erőviszonyokat, mert a győztes csapat nem volt jobb három góllal ellenfelénél.

Az első féldőben a Schwäbische erős hátszéllel játszik, uralja is a mezőnyt, de gólt csak a 22. percben ér el Lapping lövéséből. A vasutascsapatnak kétszer is van alkalma egyenlíteni, de Markov jó helyzetből hibáz.

A második féldőben a ZsSK csatársorának irányítását Markov vette át és ennek következtében a csapat szárnyakat kapott. Az ötödik percben Mavrak durván faultolja a szélen lefutó Milint, a büntetőrúgást Markov fejeli be és egyenlít. A 10.

percben Veréb gólja fejez be szép akciót. A 15. percben korner, amelyet Markov fejel be. A 1. percben Mavrak és Milin, akik a mérkőzés egész ideje alatt kölcsönösen rugdosták egymást, együtt lezuhannak és a földön folytatják a marakodást. A feltáplázódó Milint Harjo rugta meg, a következő pillanatban már egy rendező lógott Harjo nyakán és pütölte. A közönség készült a pályára rohanni és már már megismétlődik a Szand elleni általános verkedés, de lovasrendőrök vágatnak a pályára és helyreállítják a rendet. A bíró Milint és Harjót kiállítja. A további játék a vasutasok fölényében telik el, a 38. percben Szrbjanovic kapusból az üres kapuba rugja a labdát és ezzel beállítja a végeredményt.

Podgradszki bíró nagy körültekintéssel bíraskodott.

Bezdán: BSE—Dulcisz 2:1 (0:0).

A bezdáni csapat hatalmas küzdelemben győzte le a kiváló játékerőt képviselő vrbászi Dulcisz. Az első féldőben a Dulcisz széllel játszott, de ezt az előnyt nem tudta kellőképpen kihasználni, mert a bezdáni közvetlen védelem kifogástalanul működött. Szünet után Bezdán jut fölénybe két gólt ér el s a Dulcisznak csak az utolsó percben sikerül gólt szereznie.

Győzött a BSK, a Jugoszlávia és a Gragyanszki A HASK döntetlenül mérkőzött a Primorjével

Vasárnap négy országos bajnoki mérkőzést játszottak, a küzdelmek általában favoritgyőzelmeket hoztak. A Baszk csinált majdnem meglepetést, mert az első féldőben 3:2 arányban vezetett a bajnok BSK-val szemben. A második féldőben azonban a BSK kiegyenlített, sőt sikerült is neki a győzelmet megszerezni 4:3 arányban.

Zagrebban a Gradjanszki mindössze 1:0 (1:0) arányban győzte le a szarajevói Szláviát. Oszijszéken a Jugoszlávia 2:0 (0:0) arányban győzött a Szlávia felett. A második féldő 44. percben a közönség berohant a pályára, mire a bíró lefújta a mérkőzést. Ljubljánában a Primorje 0:0 arányban döntetlenül mérkőzött a zagrebi HASK-kal.

A vasárnapi forduló után a ligatabella állása:

Hask	15	8	3	4	29:25	19
Jugoszlávia	13	8	2	3	31:17	15
BSK	14	8	1	5	38:22	17
Hajduk	15	6	4	5	45:26	16
Konkordija	14	5	6	3	28:19	16
Gragyanszki	12	7	1	4	19:16	15
Baszk	14	4	3	7	28:40	11
Szlávia (S)	15	5	1	9	21:32	11
Primorje	15	3	4	8	15:37	10
Szlávia (O)	15	3	3	9	19:45	9

Odzsaci SC—FC Bata (Borovo)
5:4 (2:1)

Ejjeli mérkőzés. Bíró: Szibalic
(Szubotica)

Szombaton este rendezték Odzsacin a második villanyfényes mérkőzést. Az OSC ellenfele a borovói Bata gyár csapata, az oszijszeki alsövetség vidéki bajnoka volt. A mérkőzést óriási közönség nézte végig, különösen sok vidéki.

A mérkőzés általában élvezetes sportot nyújtott. Erős küzdelem után a hazai csapat győzött. Szibalic bíró kitűnően vezette a mérkőzést.

Tenisz

A szuboticei Kék-fehérek nyerték a Jojkics serlegért folyó teniszverseny első fordulóját

Kék-fehér Klub—Szombor 8:1

Szubotican vasárnap igen érdekes és nivós teniszversenyt játszottak a Kék-fehér klub városligeti pályáin. A két jönevű tenisz klub versenyző gárdája ezúttal a Jojkics serlegért folyó küzdelemben mérte össze erejét. A serlegmérkőzés első fordulóját a szuboticei teniszklubra igen kedves meglepetéssel szolgált, amennyiben a multkori győzelem után a kitűnő formában lévő Hauer Panni nélkül kellett kiállnia a meglehetősen erős szombori együttes ellen. Mégis sikerült a nagyarányú győzelem megszerzése. Szubotica győzelmét a kitűnő formában lévő férfijátékosokon kívül Turanov Kata az első ízben versenyző fiatal hölgyjátékos meglepően jó játékának köszönheti.

A részletes eredmények: A férfi egyes versenyben a Kék-fehérek biztoskezü és rutinos versenyzője, Berényi aratott igen szép győzelmet a szombori Gragyanszki ellen 6:0, 6:3 arányban. Berényi mindkét szettben biztosan és meglehetősen szép gémárányban végzett a szombori versenyző ellen. Paresetics—László 6:4, 6:4. Ez volt az egyetlen játék, amelyet a szuboticeiak elvesztettek a gyengén játszó fiatal László meglehetősen indiszponáltan küzdött végig a két szettet. Taupert—Kelemen 6:2, 6:3. Vig—Sztankovics 6:2, 6:2. A férfi párosban: Taupert—Vigh pár győzött Kelemen—Sztankovics pár ellen (Szombor) 6:2, 6:3 szettarányban. A másik férfipáros Berényi—

3- dinár 1 tubus

Soadont-fogkrém

a SOA-drogériában

László játszotta Paresetics—Gragyanszki pár (Szombor) ellen és azt 6:1, 4:6, 6:3 szett arányban sikerült is megnyerni a szubotíci párnak. A női versenyszámok részletes eredményei: Kádár Maca (Kék-fehér) Meidinger Kató (Szombor) 6:1, 6:2. Turanov Kata (Kék-fehér)—Schumacherné (Szombor) 4:6, 6:0, 6:0. Ez az eredmény volt a serlegmértőzés nagy meglepetése, amelyben a fiatal szubotíci versenyző első komoly versenyét játszotta és azt az első szettes lámpa láza után nagyon szép arányban nyerte meg. A női páros versenyszámok eredményei: Kádár—Turanov (Kék-fehér)—Schumacherné—Meidinger Kató (Szombor) 6:0, 6:3. A kitűnő játékerőt képviselő, rutinos Kádár a fiatal partnerével ugyszólván lehengerelte a szombori párost.

Evezős-sport

Cambridge nyolcása hajszállal győzte le a Hungáriát

Vasárnap délután zajlott le a budapesti nagy regatta, amelyen a magyar evezősegyleteken kívül részt vett Anglia kitűnő csapata, a Cambridge-nyolcás, amely Oxforddal való rivalizálásában lett világhírű. Az angol evezős bajnok hosszú évek óta most először szerepelt a kontinensen. A múlt héten Frankfurtban tartottak tréningmérkőzést, amelyen könnyedén verték meg a frankfurti nyolcást, tehát a budapesti szereplésük elé is óriási érdeklődéssel tekintett Anglia és a kontinens egész sporttársadalmára. A magyar csapatok közül a Hungáriára várt a feladat, hogy megmérkőzzék a népszerű angol egyetemi csapattal, mert a Pannónia jelenleg nincs a legjobb formában, bár a versenyen természetesen elindult. A start jól sikerült, a három együttes egy vonalban indult el, de az angolok óriási kezdősebességgel csakhamar félhajó hossznyi előnyre tettek szert a Hungáriával szemben, a Pannónia egy hosszal hátrább harmadik helyen fektet. Ez a sorrend végig megmaradt, de kétszer méternél a Hungária erős finisbe fog, az angolok mintha ellankadtak volna s a Hungária fokról-fokra csökkent a hátrányát. De a cél előtt az angolok is ujítanak és sikerül nekik a szó szoros értelmében egy hajszál előnnyel megnyerniük a versenyt. Az óriási nézőközönség, amely a Duna-ág mindkét partját eltelepte s amelynek soraiban ott volt a magyar társadalom és közélet számos kiválósága, nagy ovációban részesítette a szimpatikus angol egyetemi klubot.

—o—

A sibeniki Krka nyolcása nyerte a bajnokságot. Vasárnap tartották Beogradban az országos evezős bajnoki küzdelmeket, amelyek legérdekesebb száma a nyolcevezős verseny volt. A szpliti Guszár és a sibeniki Krka küzdöttek az elsőségért. A győzelmet erős küzdelem után a Krka szerezte meg, s így jogot nyert a berlini nemzetközi versenyen való részvételre.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes **Ferenc-József** keserűvizet. Registr. od Miniszterstva soc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 15. 485 od 25. V. 1935. 1599

KÖZGAZDASÁG

Szeptember elejéig véglegesen rendezik a földművesadósságok kérdését

A sztaribecseji járás küldöttsége a földművelési miniszternél

Szombaton délelőtt Vlahovics Mjlos dr. báni tanácsos, sztaribecseji ügyvéd vezetésével tizenöttagú sztaribecseji járási gazdaküldöttség kereste fel Sztankovics Szevtozár földművelésügyi minisztert, az adó és a buzaár, valamint több kisebb, a gazdaságot keserítő ügyben. A miniszter a szokásos kedvességgel fogadta a küldöttséget és a kérelmek előterjesztése után mindeket kijelentette, hogy a földadót a mai viszonyoknak megfelelő új alapokra fekteti 1936 január elején. A miniszter ígérete szerint a kataszteri tiszta jövedelem 8—10 százaléka lesz az új adó, vagyis a mai

nak egyharmad része. Megígérte még a földművelésügyi miniszter azt is, hogy a földművesadósságokat szeptember elejéig véglegesen rendezik. A buzaárak tekintetében kifejtette, hogy reméli, pár hónap múlva már nem lesz szükség a Prizadra, mivel kivitelre nem termett buza és így a buzaár magától emelkedik majd. Ebben az ügyben megígérte a miniszter, hogy természetesen vidékeken leszállítja a vasuti és a hajózási díjakat.

A küldöttség megnyugodva és bizakodással hagyta el a miniszteri szobát.

—o—

A munkásbiztosítás kiterjesztését és a munkásbiztosító választások kiírását követelik a szervezett munkások

Nagy munkásértekezletet tartottak Beogradban

Beogradból jelentik: A beogradi munkáskamarában vasárnap délelőtt nagy munkásértekezletet tartottak, amelyen résztvettek az egyesült szakszervezetek szövetségének és a nyomdászok szövetségének, valamint a magánalkalmazottak szövetségének képviselői. Az értekezleten több felszólalás hangzott el, majd határozatot fogadtak el, amelyben a következőket kívánják:

A munkásbiztosítónál minél előbb folytassák le a választásokat és szüntessék meg az eddigi kinevezési rendszert. A munkásbiztosító tagok orvosi kezelését hathatósabban kell tenni és ezért az eddigi munkásbiztosító rend célszerűen megváltoztatandó. Az összes alkalmazottakat egy munkásbiztosítóba kell tömöríteni.

A munkásbiztosítást ki kell terjeszteni aggkor, halál és munkanélkü-

liség esetére is.

A munkásbiztosító kinnlevőségeit árverés útján is be kell hajtani és a jövőre nézve olyan törvényt kell hozni, amely a munkásbiztosítóilletékeket visszatartó munkaadót sikkasztás miatt bünteti meg,

vagyis, ha a munkaadó az alkalmazotttól levonja a munkásbiztosító díjat de nem fizeti be a betegpénztárba, sikkasztásnak minősíti.

Az orvosi rendszert olyképpen kell reformálni, hogy a munkásbiztosítónál alkalmazott orvos magánygyakorlatot ne végezessen. Végül azt követelik a munkások, hogy a munkásbiztosítót tisztítsák meg mindazoktól az elemektől, akik nem érznek együtt a munkásokkal.

—o—

213. Keresztrejtvény

Közlő: Drégely István, Noviszád

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11				12				13	
14		15	16		17		18	19	20
	21			22		23			24
	25			26	27				
28	29	30		31		32			33
34	35	36	37		38			39	
40			41		42			43	
44		45		46	47	48	48a	49	
	50			51		52		53	
	54					55			
56	57	58		59	60	61		62	
63	64			65		66		67	
68									

Vizszintes: 1. Boecklin A. híres festménye. 11. Gazdasági termény. 12. Kánaáni isten. 13. Eitulajdónit. 14. Vissza: énekhang. 15. Óselem mássalhangzó. 17. Idegen pénz rövid. 18. Papírmérték. 20. A szorgalom jelképe magánhangzó nélkül. 21. Kicsinyek öröme. 23. Orosz férfi név. 25. Híres filmszínész (helyesírási hiba). 28. Kérdőszó. 30. Arab elől

járó szócska. 31. Német névmás. 32. Földmunkás teszi. 33. Görög betű. 34. Angol sör. 36. Latin prepozitio. 38. Nem érdekl. 39. Fém. 40. Dunabánsági község. 41. Francia viszonyzó. 42. Egyiptomi isten. 43. Latinul gyűlölm. 44. Fogpárna. 45. K-val him állat. 46. Két egyforma magánhangzó. 48. O. G. 49. Nem vesz. 50. Északorosz város. 54. Zsidó hónap. 55. Orosz férfi név. 56. Vissza: mutató névmás. 58. Vissza: latinul adok. 59. a a a. 61. Atlétikai klub. 62. Tudomány mássalhangzó. 63. Gyümölcs teszi. 67. Idegen női név. 68. Keletindiai holland gyarmat (írás hiba).

Függőleges: 1. Világ vége névelővel. 2. Vizben él. 3. Szibériai folyó. 4. Latin előjárószó. 5. Orvosi is van. 6. Umcle... 7. Z. L. 8. Távolodást jelent. 9. Idegen férfi név. 10. Híres görög templom volt. 15. A sivatag hajója. 16. Fizetett hadsereg. 18. Két román hercegnő kereszt neve. 19. Angol tartomány w = v. 21. Névmás. 22. = vizsz. 23. Véd. 24. Angolul megyek. 26. Tiltó szó. 27. Az arcon van, betű hiány. 29. Leánynev. 33. RADA. 35. Egyszerű gép. 37. Betű fon. 38. Óra id fon. 39. Államnyelven ökör. 45. Lat. rend. 46. Törökül: tiz. 47. O. G. 48a. Néha édes. 50. Azonos magánhangzó. 51. Cipész szer szám (ék. hiba). 53. Régipénz rövidítés. 57. Vissza: menyecskének van. 59. Menyasszony. 60. Gyakori vezetéknév. 62. Igeképző. 64. E. M. 65. Ige is főnév is. 66. K. Z. 67. Idegen névelő.

—o—

Köszönetnyilvánítás

Férjem, néhai

Dr. Cingráf János

csantavíri orvos halála alkalmából ezúton mondok... Köszönetet mindazoknak a kártársaknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, akik az engem ért...

Özv. Dr. Cingráf Jánosné

Költözködés előtt

nyaralási idő alatt modernizáltassa régi bútorait

Peldier Károly asztalos-üzemében Bralya Ribnikara 42. 1876

„Alföld”

Képes hetilap

2.- dinár

Szélmalom pályázat 6200.- dináros nyeresemény Kérje az ujságárusától

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.- dinár, NAGY BETŰS 2.- dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.- dinár.

A keretes hirdetések ára hasabmilliméterenként 1. a hirdetési oldalon 0-80 dinár 2. a szövegrészben 2-50 dinár.

Többszöri hirdetésnél ismétlődést engedményt adunk, az állástkeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldhető postabélyegben is

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

Kereslet

Keresek augusztus 1-re Beogradba mindenek szakkészlet. Jelentkezni: Noviszád, Zseljeznicka 60.

Kétszobás modern lakást melkelyhelyiségekkel szeptember 1-re keresek. Ajánlatokat F. A. jelű címmel a kiadóhivatalba kérek. 2189

Ker képpárral rendelkező kifutót keresek. Vasze Pusibrika 5. 2198

SZABO vagy szabónő, ügyes munkacérő, azonnalra kerestetik. Ajánlatok „Krisztovae” jelű címmel a kiadóhivatalához intézendők. 2195

Vízszárazott gépész, gőzkazánokhoz, vízvezetékhez és villanyzereléshez, azonnalra kerestetik. Ajánlatok olivánvillanyosokkal a noviszádi ládáfürdő igazgatóságához küldendők. 2194

Szubotica kiadóhivatalunk minden nap reggel 9-2-ig és délután 5-7-ig tart hivatalos órákat

BOROSHORDOK

újak és használtak, szüretelőháday 10-10.00 literig nagy választékban, legolcsóbb árban és legjobb minőségben beszerezhető:

KRUX LAJOS, Szubotica V., Mažuranićeva 19

Iparvállalat Szerbia és Bosznia területére százelő képviselőket elsőrangú melkelykék ké viselőjére, azonnalra keres. — Ajánlatokat „Utazó” jelű címmel a szubotica kiadóhivatalba kér. 228

Butorozott szobát külön bejárattal szeptember 1-re keresek a Temerininut közelében. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Papir” jelű címmel. 2190

Eladó

Eladó egy hálószoba. Cim Jadranska 5, Noviszád. 2191

Több kifogástalan állapotban levő használt írógép olcsón eladó. — TECHNKA Irógépijavító-műhely, Noviszád, Zseljeznicka utca 41. Telefon 33-31. 255

Kétszobás új építésű 188 x 156 cm, felfűtött, csaknem új állapotban, eladó. Megtekinthető: Noviszád, Nikola Tesla 7.

HÁZ

két lakással és üzlettel, Noviszádon, sűrű erdő és olcsón eladó, esetleg cserélhető egy kisebb vidéki házra. Agencija „More” Noviszád Kralja Aleksandra 7. Telefon 8-89. 201

Külföld

Tartós plüss minden nagyságban, valamint end, aszur, combáthuzás „Edisonai”, Kralja Petra 27

Villany öndolálás. a legújabb típusú az rittal szakszerűen, leírás olcsó árak mellett vagd Melár fodrászszalon, Zseljeznicka 26. Uyanott fodrászok felvételük. 2143

Száraz bűkibűzlődék és más tűzifa leolcsóbb napi áron beszerezhető: Vujkovic J. és Jarsa cég-nél, Szubotica, Jarkiseva utca 41. Telefon 8-89. 201

HIRDESEN a Reggeli Ujságban

ISMÉT FELSOROLJUK

ajándéksorsolásunk valamennyi tárgyát!

Részvétel nélkül, gyűlésön 100 szelvényi. (Második díjazás)

Egy 2x1 lámpás hangszóróval egybeépített

hálózati rádiókészülék

Konráth D. D.-től, Szubotica

Egy darab művészi kivitelű, kézzel faragott

Florentin-képkere

40 x 50 cm. belvilággal

WEKERLE JOSIP

faszobrász műhelyéből, Noviszád, Futoska

DELI SZABÓKÉPZÉS ÉS SZAKTANÁCSADÁS VAGY ANGOL SZABÁS

női felöltő

elsőrendű divatanyaggal együtt

Bün Mária

„Edison” szalonjából Noviszád, Kralja Petra 27

Egy darab falikép

művészi reprodukció aranyozott blond rámban, a nyerő választása szerint. — Körülbelül 52 x 130 centimét. nagyságban.

MARTINKO ANDRIJA

Noviszád, Futoska 22. szám alatti üveg, porcellán, házfartási és zománcdínyáru üzletéből, dusan felszerelt raktárból és speciális késkeretező műhelyéből

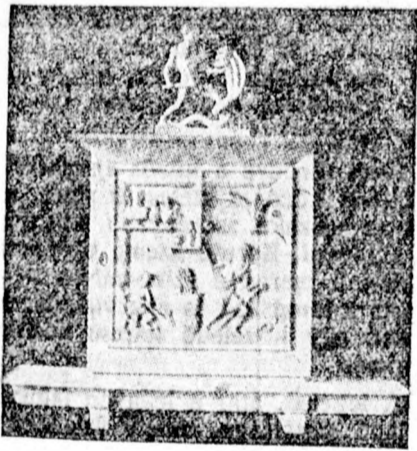
Egy modern, legújabb divatu »KIDD« rövid

női bunda

fekete színben

Farkas Sándor, Noviszád

Kralja Petra 11. szám alatt lévő nagy ezüst- és kékróka, valamint mindenfajta és nagyválasztéku szőrmeáru raktárból

Egy ábrászerinti

faliszekerény

modern mintájú művészi faragással

Szótér Jován faszobrásztól Noviszád, Futoski ut 7.

Egy kétágu modern

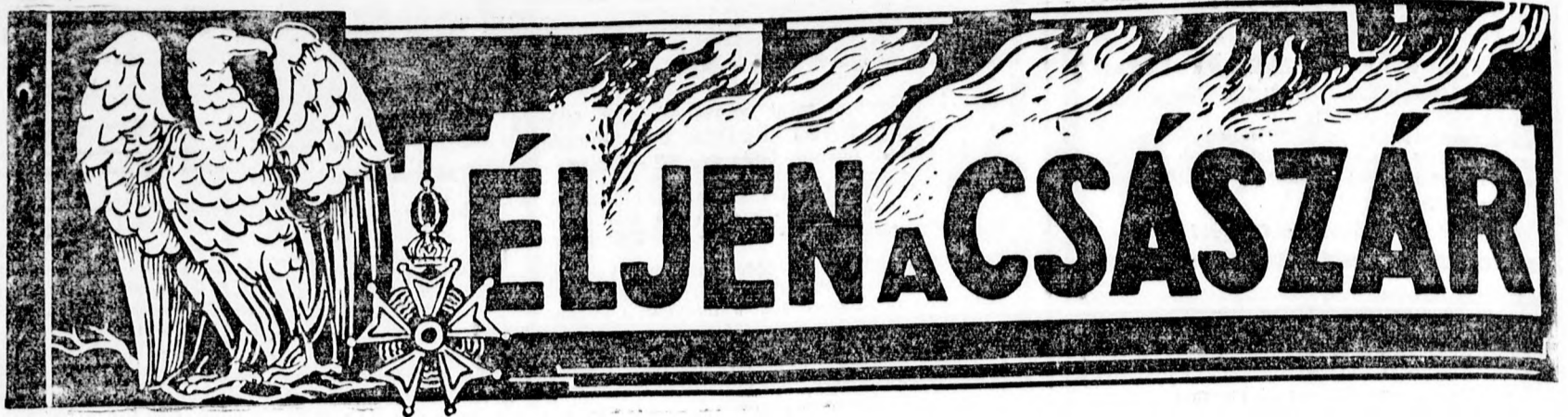
uriszoba-csillár

„SVETLO”

villamossági- és rádioszaküzletéből Szubotica-Szombor

A pompásberendezésű Kraljica Marija nagyszállodában

díjtalanul vendégül látunk egy személyt, egy héten át. — Lakás, meleg és hideg folyóvízzel, nagyszerű reggelivel, ebéddel és vacsorával. A nyerőnek ezenkívül ingyen dunai strand leövet adunk erre az időre.

Napoleon a hóditó, a diktátor és a szerelmes férfi Írta: Tatár András

Boldogan ölelik át egymást és mindketten őszintén örülnek, hogy a sors ismét egymás közelébe sodorta őket. Természetesen, rögtön elhatározzák, hogy most már nem válnak meg többé egymástól és ennek a megpecsételésére össze is költöznek -- vagy helyesebben Napoleon odaköltözik Bourrienne-hez, egy szegényes kis padlásszobába, mert a franciák jövődéli császáranak ezidőszereint véletlenül nincsen lakása...

Sorsuk egyébként is meglehetősen bizonytalan. Délelőttöként együtt járnak a hivatalokat, anélkül azonban, hogy heteken keresztül a legcsekélyebb eredményre is tudnának jutni. Kérvényeikre még csak nem is válaszolnak. Így aztán bőségesen marad idejük, hogy sétálgassanak, beszélgessenek -- és „nagyratörő” terveket szőjenek. A legfantasztikusabb elgondolások merülnek fel: egyik nap elhatározzák, hogy kimennek Törökországba, másnap rájönnek, hogy sokkal jobb volna borkereskedéssel foglalkozni, mert akkor esetleg havi 4-5000 frankot is meg lehetne keresni. Bourrienne-nek végül is nagyszerű eszméje támad: elhatározzák, hogy kibérelnek a Montholon-utcában néhány épülőfélben lévő házat, aztán a lakásokat albérletbe adják. Már az építéssel is tárgyalnak, amikor az irodából lejövet kiderül, hogy annyi pénzük sincsen -- hogy vacsoráznihessenek...

A nevezetes június 20-án a két fiatalember -- miután egyikük zálogba csapta az óráját -- a Rue Saint Honoré egyik szerény vendéglőjében ül a terített asztal mellett az ebédnél. Hirtelen nagy kiabálásra lesznek figyelmesek. Odasietnek az ablakhoz és látják, hogy valóságos emberlavina zudul végig az utcán a Tuileriák irányában.

— Ca ira! Éljen a nemzet!... Éljenek a sanscoulotteok!... Le a vétóval!... — harsong mindent elsöprően az ordítás.

A Saint Antoine és a Saint Marceau külvárosok rohamcsapatai ezek, mintegy hatnyolcezer ember, akik Santerre sörfőző és Saint Hurugue márkí vezetésével igyekeznek a Nemzetgyűlés felé.

A két fiatalember kíváncsian követi a tömeget. Végigmennek a Szajnapart terrasán, ahonnan egyenesen a Tuileriák kertjébe nyílik a kilátás és onnan nézik végig a csöcselék betörését a palotába, majd látják, hogy feltáru az egyik kertre nyíló ablak és megjelenik benne XVI. Lajos, Franciaország és Navarra királya, vörös sapkával a fején, amelyet a népből valaki egy dárda hegyén nyújtott feléje.

— Ostoba! Ostoba! — mormogja vállát vonogatva, korzikai kiejtéssel a fiatal tűzérhadnagy.

— Miért? — vág szavába Bourrienne.

— Hát mit tehetne a tulerővel szemben?

— Nem kellett volna hagynia, hogy a dolgok idáig fejlődjenek, — feleli Napoleon megvetően. — Micsoda ostobaság volt ez a néparadat a palotába bocsátani?! Ágyukkal kellett volna elsöpörtetni belőlük négy-öt-százat és akkor a többi ész nélkül megfutmodott volna!...

Bourrienne még csak válaszolni sem tartja érdemesnek. Még kevésbé sejtí, hogy a mellette álló sovány, kopott korzikai fiatalember néhány esztendő múlva mint a palota ura fog bevonulni ugyanebbe a Tuileriákba és bele fog ülni abba a trónszékbe, amelyet a forradalom árja szinte a szemük látára borított fel az imént...

De nemcsak Bourrienne-nek, hanem magának Napoleonnak sincs még e pillanatban sejtelme azokról a csodálatos és kábitó lehetőségekről, amelyeket a sors számára tartogat. Mint egy közömbös idegen, hüvösen és érdektelenül nézi a szeméi előtt lejátszódó történelmi drámát és eszébe sem jut, hogy a maga személye szempontjából fontosságot tulajdonítson neki.

Egész más dolgok foglalkoztatják gondolatait: kérvényre, amely még mindig elintézetlen, családjá, odahaza Korzikában, az elmúlt hónapok ajacciói eseményei és az a kétely, hogy vajjon helyesen cselekedett-e, amikor meghátrált a bonyodalmak elől és otthagyta a kis szigetet, ahol talán első lehetett volna, Franciaország kedvéért, ahol e pillanatban nincstelen senki, jelentéktelen, elvesző pont Páris milliós emberrengetegében?...

Egyre jobban elhatalmasodik lelkén a bizonytalanság és ugyanilyen mértékben erősödik vágyakozása családjá után, amely nélkül elhagyatottnak, szinte számkivetettnak érzi magát.

Ejszakai pillangó a Palais Royalban

Hiszen Bourrienne-n kívül tulajdonképpen senkije sincsen Párisban, akihez hozzátartoznék. Nincsenek ismerősei, akikhez eljáratna -- nincsenek nők, akik gyengédséggel és szeretettel enyhítenék magányosságát. Pedig a huszonhárom éves fiatal ex-tiszt lelke tele van kíváncsisággal és vágyakozással ezek után a furcsa, különös és kiismerhetetlen teremtések iránt, akik azonban mindeddig még nem igen méltatták figyelemre a kopott, sovány, beesett arcu, pénztelen fiatalembert.

A nyugtalanító kísértés annyival nagyobb, mert olybá tűnik, mintha egész Páris tele volna velük -- elméletben a Nemzetgyűlés az ur, a valóságban azonban a nők uralkodnak Páris felett. Mindenütt csak őket látni, a tovaördülő fogatokban, az utcákon -- és valamennyien közömbösen haladnak el a remegő és vágyakozó szívi, élesen fűrkésző tekintetű, olajbarna arcu hadnagyocska mellett...

Valóban talán nem is a testi kíváncság az elsősorban, ami a magányos Napoleon szívet senyveszti. Inkább a kíváncsóság, az ismeretlen kifürkészésének vágya az, ami mindennél erősebb benne. Ugyanugy, mint ahogy fáradhatatlan energiával furja keresztül magát a legkülönbözőbb könyveket, hogy magábaszivjon mindent, amit a tudás és a kutatás eddig kibányászott az emberi lét rejtelméből -- époly tervszerű tudnivalgyással közeledik az élet eddig még egyetlen számára felderítetlen területe: a Nő felé.

Egy hűvös, szeles, őszi estén, miután már órákig magányosan rózta az utcákat, összéb fogva kopott köpönyegét és befordul a Palais Royal kertjébe, amely abban az időben hírhedt találkozóhelye a könnyűvéru nőknek és a futó kalandokat kereső férfiaknak.

Az árkadók alatt, a kivilágított kávéházakban, vendéglőkben és játékbancokban harsányan és vidáman zajlik az élet. Számára azonban ezek az előkelő, drága helyek megközelíthetetlenek, hiszen jól tudja, hogy mindössze néhány árva frank csörög a zsebében.

Nem törődve a hűvös éjszakával, bevág a bokrok közé, a széles és sötét sétattra, ahol az éjszaka szerényebb pillangói szoktak ellibegni. Kutató szeme vágyakozva és kíváncsian mered a félhomályba -- hiszen itt már a lámpások is alig világítanak... És hirtelen egy közeledő karcu nőalakra lesz figyelmes.

A legelső, ami a leányon feltűnik neki, meglepő fiatalága, amely valahogy ellentétben látszik állni szomorú mesterséget cégéző kifestett arcával. Napoleon, aki tapasztalatlan és gyámoltalan az ilyenfajta dolgokban, bizonytalanul néhány lépést tesz feléje, de sokkal félszegebb, semhogy a megszólításig merészkedne. Ekkor a leány -- aki észrevette az érdeklődését -- bátorítóan rámosolyog és ezzel átsegíti a helyzet szokatlanságán. „Noha mindenkinél jobban meg voltam győződve ennek a mesterségnek a gyalázatos voltáról -- írja sok esztendővel később naplójában --, mégis megszólítottam. Nem annyira maga az ismeretség, mint a megfigyelés lehetősége vonzott. Ugy képzeltem, hogy ezen az uton közelebb juthatok a női rejtély megismeréséhez”.

Az első dadogó szavak után félig csodálkozva, félig szánakozva fordul a lányhoz:

— De hiszen ön fázik! Hogyan van erre ebben a hidegben föl és alá sétálgatni?

— Oh, uram, — válaszolja a leány. — kénytelen vagyok vele, mert így legalább reményem van rá, hogy az estém nem vesztés egészen kárba...

A feleletet közömbös őszintesége további kérdészködésre ösztönzi Napoleont.

(Folytatása következik)